

Profesionálna manželka

rozhovor

**Michal
Novinski**

téma

**Film a reklama
v slovenskom
prostredí**

recenzia

**Marhuľový ostrov
Ďalší rok
Projekt
Frankenstein**

príloha

**ČESKÁ
KINEMATOGRAFIA
V ROKU 2010**

2-DVD S 9 DIELAMI
 JEDNÉHO Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH
 TVORCOV SLOVENSKEHO
 DOKUMENTÁRNEHO FILMU

MARTINA SLIVKA

vydala Asociácia slovenských filmových klubov
 v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom

Vydanie DVD podporili Vysoká škola múzických umení / Asociácia slovenských producentov v audiovizívi

Výrobu a distribúciu DVD finančne podporil Audiovizuálny fond

INFO WWW.ASFK.SK • WWW.SFU.SK • WWW.KLAPKA.SK

Májové číslo Film.sk sme uzatvárali v čase, kedy sa v susednej Českej republike práve konal Festival českých filmov Finále Plzeň. Už jeho dvadsiaty štvrtý ročník. Prehliadka s dlhoročnou tradíciou a s mottom: *Všetko, čo chcete vedieť o Českom filme, sa dozviete v Plzni*. To je pravda. Finále je bilančná a súťažná prehliadka českých celovečerných filmov a dokumentov, ktoré vznikli minulý rok. Takáto každoročná prehliadka je nesmierne dôležitá pre sledovanie kontinuity vlastnej kinematografie, jej etablovanie sa vo vlastnom filmárskom prostredí i mimo neho a tiež pre jej prezentovanie smerom do zahraničia. U nás takýto rámec, v ktorom sa programovo rekapituluje tvorba za uplynulý rok, žiaľ, nemá žiadne filmové podujatie, niečo ešte históriu dlhšiu, ako sú dve desiatky rokov. Tradíciu a kontinuitu sa snažíme udržiavať aspoň odovzdávaním výročných filmových cien Slnko v sieti, ktoré sa pre našu nižšiu filmovú produkciu udeľujú ako biennále. Tento rok Slnko v sieti slávi malé jubileum, pretože po prvýkrát sa udeľovalo pred piatimi rokmi, ich pendant Český lev oslávil tento rok už vek dospelosti. Trpko znie v tejto súvislosti informácia, že v aktuálnej výzve AVF ostalo Slnko v sieti nepodporené. Taktoto totiž oveľa ťažšie získa uznanie (aj) zo širšieho spoločenského prostredia, čo je pre sebavedomie našej kinematografie dôležité. Škoda. Ale v aktuálnej prílohe Film.sk si môžete prečítať, aký úspešný rok má za sebou susedná česká kinematografia...

Simona Nátová-Tušíerová

NA ÚVOD

MOJE OBLÚBENÉ SLOVENSKE FILMY

Lucia Piussi

speváčka

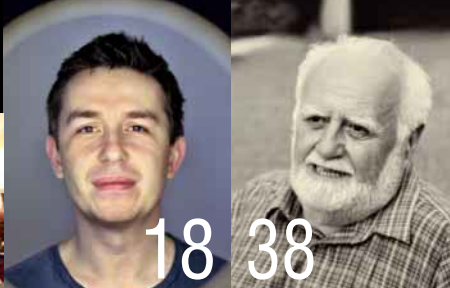

foto: Míšerka Planižník

Pretože moja sestra je dokumentaristka, mám možnosť dozvedieť sa o rôznych dokumentárnych filmoch, ktoré nie sú veľmi známe. Chcem upozorniť na jeden z nich. Volá sa Meine Wehrmacht a nakrútil ho Maroš Berák. Je to film, ktorý mnou otriasol. Ukazuje ľudí medzi nami, na Slovensku, ktorí majú zvláštneho koníčka. Fascinuje ich všetko nemecké z 2. svetovej vojny. Sú posadnutí akousi „krásou“ nemeckého vojaka. Oni ani neuvažujú o fašizme, všetko je to len kult, estetika, fetišizmus. Napriek tomu sa podarilo režisérovi ako pod mikroskopom ukázať, čo to vlastne ten fašizmus je. A že to môže byť pokojne viac láska k dokonale fungujúcim strojom ako chuť vraždíť. Je to film plný inteligentných, sporiadaných oteckov a ich synáčikov, ktorí s puntičkárskeym zanietením hovoria o krásach vojenských uniforiem, dokonalých zbraňach a podobne. Je to obľudné svedectvo a vypuklý „satirikón“ infantilizmu modernej doby. Možno o vašom susedovi, ktorý si raz za mesiac oblieka fašistickú uniformu a cíti sa v nej ako „malý boh“. Je to film na zaplakanie, ale človek si nemôže pomôcť, musí sa nad tým všetkým, čo film ukazuje, veľmi zabávať. Je v tom úľava a zároveň to jedinú, čo fašizmus neznesie – výsmech. Práve ten ponúka film Meine Wehrmacht.

30

18 38

32

Film.sk

Mesačník o filmovom dianí na Slovensku
12. ročník
Vydavateľ: Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk
Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
tel.: 02/57 10 15 25
fax: 02/52 73 32 14
e-mail: film.sk@sfu.sk

Šéfredaktorka:

Simona Nátová-Tušerová
Tajomníčka redakcie:

Eva Michalková

Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Alexandra Strelková
riaditeľka NKC – SFÚ

Marián Brázda

vedúci edičného oddelenia SFÚ
Miroslav Ulman
odborný referent Audiovizuálneho
informačného centra SFÚ

Stefan Vraštiak

tajomník KFN SSN

Design: Marek Borovský

Grafická úprava:

Microtus – Dušan Slezák

Tlač: Dolis, spol. s r.o.

Uzavierka čísla 5/2011:

21. 4. 2011

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Názory redakcie sa nemusia

zhodovať s názormi

prispievateľov.

Foto na titulnej strane:

Profesionálna manželka –

Continental Film

Film.sk vychádza

s podporou MK SR.

ISSN 1335 – 8286

Akoľkoľvek rozmnožovanie textu, fotografií,
grafov, vrátane údajov v elektronickej

podobe len s predchádzajúcim

pisomným súhlasom vydavateľa.

© Slovenský filmový ústav

OBSAH

- 3 ⇨ **PLUS / MÍNUS Mesiaca** v slovenskej kinematografii
- 4 – 10 ⇨ **KALENDÁRIUM** filmových podujatí mesiaca
- 11 – 17 ⇨ **NOVÉ FILMY** pre premiérové kiná
- 17 ⇨ **Správy Z FILMOVÉHO DIANIA**
- 18 – 21 ⇨ **ROZHOVOR** alebo hudobný skladateľ Michal Novinski
- 22 – 25 ⇨ **TÉMA** mesiaca alebo Film vs. reklama
- 25 ⇨ **Správy Z FILMOVÉHO DIANIA**
- 26 – 27 ⇨ **AKTUÁLNE** alebo pätnásť rokov SFTA
- 28 – 29 ⇨ **RECENZIA** alebo Marhuľový ostrov podľa Petra Bebjaka
- 30 – 31 ⇨ **RECENZIA** alebo Ďalší rok podľa Mikea Leigha
- 32 – 33 ⇨ **RECENZIA** alebo Projekt Frankenstein podľa Kornéla Mudruczóa
- 34 ⇨ **OHLASY** alebo 2. DOCsk
- 35 ⇨ **OHLASY** alebo 13. MF frankofónneho filmu
- 36 – 37 ⇨ **OHLASY** alebo 18. Febiofest
- 38 – 39 ⇨ **OHLASY** alebo 2-DVD Martin Slivka
- 40 – 41 ⇨ **DVD** nosiče
- 42 – 43 ⇨ **FILMOVÉ PUBLIKÁCIE**
- 44 ⇨ **ČO ROBIA** alebo na čom pracujú slovenskí filmári
- 45 – 50 ⇨ **PROGRAMY**
- 50 ⇨ **JUBILEÁ**
- 51 – 52 ⇨ **Správy Z FILMOVÉHO DIANIA** a uzáverky na granty a podporné programy
- A – G ⇨ **PRÍLOHA** alebo Česká kinematografia v roku 2010
- 53 ⇨ **STALO SA ZA 30 DNÍ**
- 53 ⇨ **NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE V Klapka.sk**

Objednávkový kupón na www.film.sk.

Rudolf Urc, dramaturg a publicista: „S potešením som v týchto dňoch blahoželal môjmu priateľovi Pavlovi Brankovi k životnému jubileu. Bol mi vždy oporou pri hodnotení filmov. Presne a zasvätené diagnostikoval, analyzoval a prognostikoval domácu filmovú scénu. Všetko, čomu dal punc kvality, spoľahlivo prežilo otrasy čias. V Brankovi majú slovenskí filmári svojho Šaldu i Matušku v jednej osobe. Nedávno sme s Brankom krtili nové DVD so Slivkovými filmami, bola tam aj pani Oľga, spoločne sme ocenili skvelý grafický, dizajnový a vydavateľský výkon ASFK a SFÚ. Ak sa Martin na nás zhora prizeral, určite mal radosť. Radosť mi urobili mladí organizátori Fest Anča, chcú niečo počuť o začiatkoch animácie na Slovensku. Kým mi pamäť slúži, rád poviem. Už sa teším. A čo ma neteší? Je toho tak veľa, že sa mi ani písať nechce. Napríklad presla nevkušu v celom spektre mediálneho priestoru. Programová záplava vulgarizmu z rôznych „šéfovských“ a iných televíznych formátov je na môj vek – a už som všetičo prežil – naozaj priveľa. Tak mi treba. Mal som sa skôr narodiť. Volakedy – ako s úsmevom hovorí Palo Branko – aj tráva bola zelenšia, aj my sme boli krajší...“

Ivana Laučíková, producentka a animátorka: „Snád nevyznie nezdvornilo, keď v rekapitulácii mesiaca nezameriam pozornosť na všeobecné, ale vlastné, konkrétne. Práve sa nám podarilo vydať tretie číslo časopisu Homo Felix s dôležitou témou Animácia a dieťa. Okruh prispievateľov sa opäť rozšíril o mladých autorov, ale i legendy (legendárny Pavel Branko recenzuje knihu legendárneho Rudolfa Urca o legendárnom Viktorovi Kubalovi). S Mařom Snopekom, Ferom Kráhenbielom a Kubom Ursínyim vypáto vbiehame do cieľovej roviny s filmom Posledný autobus. Sneh Ivy Šebestovej získal podporu na najnáročnejšiu fázu výroby a tento mesiac sme ju pustili. Mišo Štruss režíruje animované pasáže českého celovečera Modrý tygr a naša spoločnosť má tú časť stáť v tom s ním. Na FTF VŠMU dokončujeme ďalšie dva zábavno-náučné filmy pre Slovenské národné múzeum. Vyplyjúcu plus: máme veľa práce. Mínus: máme príliš veľa práce a nežijeme z nej zdravý a naplnený život. Balans medzi pracovným a osobným sa nedarí udržať nielen mne a nielen tento mesiac, ale dlhodobo širokej komunite mojich filmárskych spolupracovníkov a priateľov. To už nie je mínus ani plus, ale kríž.“

Marek Urban, producent: „Za pozitívnu považujem každú filmovú udalosť. Tento mesiac to boli premiéry filmov Marhuľový ostrov Petra Bebjaka a dokumentov Jara Vojteka a Mareka Šulíka z projektu Nechcené deti na festivale DOCsk v Košiciach, ako aj prehliadka Febiofest či festival frankofónneho filmu. Dobré správy prichádzajú aj zo zahraničia, kde na úspechy slovenských koprodukčných projektov Dom a Nesvadbovo na Berlinale, hojnej účasti na cenách Český lev s ocenením pre Michala Novinskeho, nadvádzajú účasť filmu Cagey Tigers slovenského režiséra v sekcii študentských filmov na MFF v Cannes či uvedenie filmu Ilja na MFF Karlovy Vary. V tejto súvislosti ma mrzí rozhodnutie AVF finančne nepodporiť slovenský stánok na najvýznamnejšej prezentácii národných kinematografií na svete Marché du Film v Cannes a len o trochu menej fatálne je rozhodnutie nepodporiť vydanie filmov 66 sezón a Ako sa varía dejiny na DVD. Verím však, že konštruktívny dialóg, ktorý navrhuje nová predsedníčka Rady AVF, pomôže priebežne riešiť všetky nedostatky. Napriek výčitkám je AVF stále by najlepšími riešením podpory pôvodnej audiovizuálnej tvorby. Tá však nikdy nebude dostatočne účinná, ak bude závislá iba na jednom zdroji financovania. Pri transformácii verejnoprávnej RTVS by malo byť prioritou zachovanie zmluvy so štátom, nakoľko môže priniesť do podpory audiovizuálnej tvorby na Slovensku minimálne o tretinu viac prostriedkov ako AVF.“

MÁJ 2011

Filmové podujatia na Slovensku

13. apríl – 1. jún

Minifestival európskeho filmu 7x7*(miesto konania – Bratislava / Nitra / Trenčín / Žilina / Poprad / Prešov / Košice)*

Počas putovného festivalu 7x7 budú mať slovenskí diváci možnosť zdarma vidieť sedem kvalitných európskych filmov v siedmich slovenských mestách. Európsku kinematografiu zastupujú snímky rôznych krajín a žánrov: *Púštny kvet* (r. S. Horman), *Fish Tank* (r. A. Arnold), *Biela stuha* (r. M. Haneke), *Prorok* (r. J. Audiard), *Paríž 36* (r. Ch. Barratier), domácu produkciu predstaví projekt *3 sezóny v pekle* (r. T. Mašin) a deťom je určený film *Artur a Malťazardova pomsta* (r. L. Besson). Kompletný program nájdete na www.euinfo.gov.sk a www.mediadeskslovakia.eu.

8. máj o 20.00 hod.

Prix Ars Electronica 2010*(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)*

Kolekcia audiovizuálnych prekvapení, ocenená na festivale Ars Electronica 2010, je zložená z krátkych videí, ktoré dokázali, že nové technológie si s filmovým žánrom či videoartom majú stále čo nové povedať. Viac na www.a4.sk.

10. máj o 17.45 hod.

Premietanie filmu Good Bye, Lenin! z cyklu EuroFilmClub*(miesto konania – Bratislava – kino Mladost)*

Október 1989, východné Nemecko. Alexova matka dostane srdcový záchvat, upadne do kómy a preberie sa až po niekoľkých mesiacoch – po páde Berlínskeho múru. Alex, ktorého doktori varujú, že akýkoľvek náhly šok či citové rozrušenie by matkino slabé srdce nemuselo vydržať, sa spolu so svojím okolím rozhodne predstierať, že stále žije v socialistickom Nemecku. Film sa premietá v cykle EuroFilmClub, ktorého cieľom je vytvoriť priestor pre európsku filmovú tvorbu ako protipól komerčného filmu, premietaného v multiplexoch.

16. máj o 20.00 hod.

Predstavenie Soliloquoy a projekcia filmu Voices*(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)*

Tanečno-divadelné predstavenie je krátkou javiskovou adaptáciou poslednej kapitoly svetoznámeho románu Jamesa Joycea *Ulysses*, preslávenou revolučným spôsobom uvedenia „prúdu podvedomia“ do literárneho sveta – bezinterpunkčným monológom koncertnej speváčky a manželky reklamného agenta z Írska Leopolda Blooma – Molly Bloom. Súčasťou večera bude i projekcia tanečného filmu *Voices* (r. Y. Korec a P. Bebjak) o probléme mnohonásobnej poruchy osobnosti. Príbeh ženy, ktorá je konfrontovaná so svojimi odlišnými identitami, je založený na skutočnom prípade jednej rodiny. Viac na www.a4.sk.

MÁJ 2011

16. – 21. máj

17. MF filmov o životnom prostredí Envirofilm*(miesto konania – Banská Bystrica / Banská Štiavnica / Kremnica / Krupina / Zvolen)*

Medzinárodný festival filmov o životnom prostredí Envirofilm je platformou pre filmy zamerané na ochranu prírody a životného prostredia. Filmy súťažia v kategóriách spravodajské a publicistické programy, magazíny a filmy, dokumentárne filmy, vzdelávacie a náučné videoprogramy a filmy a voľná tvorba pre deti a mládež. Členmi medzinárodnej poroty sú Kateřina Javorská (SR), Ferenc Varga (Maďarsko), Jan Gogola (ČR), Andrzej Bednarek (Poľsko) a František Palonder (SR). Festival uvedie viacero filmov z archívu Slovenského filmového ústavu (SFÚ): *Nevesta hôľ* (r. M. Ľapák), *Drak sa vracia* (r. E. Grečner), *Jánošík* (r. J. Siakel'), *Dobytie pustatiny* (r. J. Beer), *Zelené priehrady*, *Tatranský národný park*, *Obrázky z TANAPU* (r. K. Skřípšský), *Drevorubači*, *Gorali* (r. J. Pogran), *Život na mokradiach* (r. A. Kristín), *Povodne* (r. J. Zachar), *Zveľaďovanie pasienkov a lúk* (r. F. Andris) a Pásmo krátkych filmov od Schreiberera po Kubala. Envirofilm ponúkne svojim priaznivcom súťažné projekcie a bohatý sprievodný program. Viac na www.envirofilm.sk.

17. máj o 17.00 hod.

Premietanie bulharského filmu Predpoved' počasia*(miesto konania – Bratislava – Bulharský kultúrny inštitút)*

Osud spojí rôznorodú balkánsku skupinu mladých ľudí: zapálených surfov, sebavedomého anglického novinára s chorváckymi koreňmi a mladú Bulharku, ktorá je doňho zamilovaná. Dej bulharského filmu z roku 2008 sa odohráva v Londýne a na veternom tureckom ostrove. Tam sa začína skvelá surferská dovolenka, no vietor zrazu prestane fúkať... Viac na www.bulkis.sk.

17. máj o 20.00 hod.

FILMOTHEQUE – Občiansky aktivizmus*(miesto konania – Bratislava – Nu Spirit Club)*

Večer na tému Občiansky aktivizmus prinesie premietanie dokumentu Veroniky Hollej *Jar, leto... zima, zima*, ktorý mapuje protestný hladovku za Jana Palacha v roku 1969 na Univerzite Komenského. Po projekcii bude nasledovať hip-hopový koncert Režimy a diskusia s Ivanom Štrpkom, Olegom Pastierom, Eugenom Gindlom a Michalom Havranom. Viac na www.azyl.sk a www.nuspirit.sk.

18. máj o 18.00 hod.

Projekcia filmu Miluj blízneho svojho*(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)*

Slovenský dokumentárny film v réžii Vladimíry Hradeckej *Miluj blízneho svojho* mapuje reakcie ľudí na Slovensku na vôbec prvý slovenský pochod homosexuálov Dúhový Pride z 22. mája 2010.

MÁJ 2011

Po projekcii filmu bude nasledovať diskusia o tolerancii, akceptácii a právach odlišnej sexuálnej orientácie. Viac na www.a4.sk.

21. máj o 20.00 hod.

Spoznajte skutočný strach – Keď vám filmy nedajú spať

(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)

A4 / nultý priestor sa zahalí do tmy. Tajomné zvuky sa začínú ozývať vo všetkých strán. Nikto sa nebude cítiť v bezpečí. Diváci sa dozvedia, že pred tisíc rokmi bol pod bratislavským Námestím SNP veľký cintorín, kde sa pochovávalo zaživa... Večer venovaný tomu najsilnejšiemu zo žánru filmového hororu s Petrom Konečným z portálu Kinema.sk. Viac na www.a4.sk.

24. máj o 20.00 hod.

Finisterra

(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)

Súčasná meditácia. Hraný film v nečakanej produkcii španielskeho hudobného festivalu Sonar, ktorý len nedávno začal svoju cestu po áckových festivaloch, je niečím, čo možno aj v dnešnej dobe nazvať „veľkým prekvapením“. Dvaja duchovia, odeví v bielej plachte s diarami pre oči, sa rozhodnú vrátiť do sveta živých. Musia však prejsť cestu svätého Jakuba až na koniec sveta – Finisterra. Opustia prázdne pódium Sonaru a putujú vizuálne magickou krajinou. Cestu, na ktorej stretajú podivné stvorenia či katalánsky videoart z 80. rokov, si kráčia dialógmi v ruštine. Viac na www.a4.sk.

25. – 28. máj

5. Anasoft Litera Fest

(miesto konania – Bratislava – FK 35 mm)

Multikultúrny festival Anasoft Litera Fest vo svojom programe opäť ponúkne priestor aj pre film. Tento rok sa premiernu tieto adaptácie literárnych diel: *Priznanie* (r. C. Costa-Gavras), *Precious* (r. L. Daniels), *Kreutzerova sonáta* (r. G. Machatý) a *Hlboký spánok* (r. H. Hawks). Viac na www.anasoftlitera.sk.

26. máj o 15.00 hod.

22. Igric a 19. Ceny slovenskej filmovej kritiky

(miesto konania – Bratislava – kino Mladost)

Stretnutie s ocenenými osobnosťami a hercami slovenskej audiovizuálnej tvorby roku 2010. Igric je najstaršia filmová cena udeľovaná na Slovensku od roku 1967, udeľuje sa v piatich kategóriách: hraný film pre kiná, televízna dramatická tvorba, dokumentárny film, animovaný film a herecký výkon. V každej kategórii je možné udeliť dve tvorivé prémie, tie sa odovzdávajú aj v ďalších štyroch kategóriách: za študentskú tvorbu, ostatnú televíznu a seriálovú tvorbu, za teóriu a kritiku a DVD. Súčasťou programu bude aj udeľovanie 19. Cien slovenskej filmovej kritiky, získajú ich víťazi ankety slovenských filmových novinárov. Na podujatie je vstup voľný.

(švr)

MÁJ 2011

27. máj o 13.00 hod.

Prehliadka víťazných filmov – 22. Igric a 19. Ceny slovenskej filmovej kritiky

(miesto konania – Bratislava – kino Mladost)

Deň po udelení aktuálnych Igricov a Cien slovenskej filmovej kritiky sa uskutoční premietanie ocenených filmov v jednotlivých súťažných kategóriách. Program bude k dispozícii v kine Mladost. Na podujatie je vstup voľný. (švr)

Podujatia slovenského filmu v zahraničí

26. apríl – 1. máj

10. MF animovaného filmu ANIFEST – Teplice (Česká republika)

Premietanie znelky BAB (r. F. Janega). Viac na www.anifest.cz.

27. apríl – 1. máj

24. European Media Art Festival – Osnabrück (Nemecko)

Projekcia filmu *druhý život* (r. P. Kováčik). Viac na www.emaf.de.

28. apríl – 1. máj

5. MF super 8mm filmov – Cambridge (Veľká Británia)

Projekcia filmu *Praví chlapi* (r. M. Krajňák). Viac na www.cambridge-super8.org.

28. apríl – 3. máj

13. Kino na hranici – Český Tešín / Cieszyn (Česká republika)

Na podujatí dostane bohatý priestor slovenská kinematografia. Jednou z programových sekcií je retrospektíva filmárov Igora a Miloslava Lutherovcov, v ktorej sa premiernu filmy režiséra Miloslava Luthera *Anjel milosrdenstva*, *Chodník cez Dunaj*, *Tango s komármi*, *Útek do Budína* a *Zabudnite na Mozarta*, a filmy kameramana Igora Luthera *Danton* (r. A. Wajda), *Plechový bubienok* (r. V. Schlöndorff), *Postel* (r. O. Reif), *Vláčkovia, sирoty a blázni* (r. J. Jakubisko) a *Rezolúcia 819* (r. G. Battiato). V sekcii Stredoeurópske westerny bude uvedený film Martina Hollého *Noční jazdci*, v sekcii Nové slovenské filmy sú pripravené snímky *Arsy-Versy* (r. M. Remo), *Ďakujem, dobre* (r. M. Prikler), *Kamene* (r. K. Kerekesová), *Legenda o Lietajúcom Cypriánovi* (r. M. Čengel Solčanská), *Mongolsko – V tieni Džingischána* (r. P. Barabáš), *Osadné* (r. M. Škop), *Ilja* (r. I. Ostrochovský), *Nesvadbovo* (r. E. Hníková), *Onemanshow* (r. P. Magát), *Čas grimás* (r. P. Dimitrov) a *X=X+1* (r. J. Krasnohorský). Viac na www.kinonagranici.pl.

28. apríl – 8. máj

14. bruselský festival krátkych filmov – Brusel (Belgicko)

Projekcia filmu *Kamene* (r. K. Kerekesová). Viac na www.courtmetrage.be.

MÁJ 2011

28. apríl – 8. máj

59. MF horských a dobrodružných filmov Trento (Taliansko)

Na festivale bude slovenskému režisérovi Pavlovi Barabášovi udelené prestížne ocenenie GRAND PRIZE 2011 od Medzinárodnej aliancie horských filmov. Barabáš cenu dostane za svetový prínos a kameramanskú prácu v dokumentárnom filme s vysokohorskou, horolezeckou a objaviteľskou tematikou v extrémnych častiach sveta. Viac na www.k2studio.sk a www.trentofestival.it.

29. apríl – 3. máj

Prehliadka slovenskej kinematografie – Banja Luka (Bosna a Hercegovina)

Projekcia filmov *Bathory* a *Perinbaba* (r. J. Jakubisko), *Ja milujem, ty miluješ* (r. D. Hanák), *Iné svetý* (r. M. Škop), *Slepé lásky* (r. J. Lehotský), *Nedodržaný sľub* (r. J. Chlumský) a *Tango s komármi* (r. M. Luther). Podujatia sa osobne zúčastnia Juraj Jakubisko a Deana Jakubisková-Horváthová.

29. apríl – 7. máj

11. MFF REC Tarragona (Španielsko)

Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.festivalrec.com.

2. – 7. máj

2. MF animovaného filmu Beirut Animated – Bejrút (Libanon)

Projekcia filmu *Pik a Nik* (r. M. Snopek). Viac na www.metropoliscinema.net.

3. – 8. máj

18. MF animovaného filmu Trickfilm – Stuttgart (Nemecko)

Projekcia filmu *Blue Red* (r. D. Krajčová). Viac na www.ifts.de.

3. – 8. máj

2. MF animovaných filmov ANIFILM – Třeboň (Česká republika)

Projekcia filmov *Drum 'n Bass* (r. M. Olhová), *Mahob's Ahobod* (r. D. Taragel) a *Hvezdár* (r. J. Kroner) v česko-slovenskej súťaži. Viac na www.anifilm.cz.

3. – 13. máj

**6. MF filmov zo strednej a východnej Európy
A l'Est du nouveau – Rouen (Francúzsko)**

Projekcia filmov *Kamene* (r. K. Kerekesová), *Nesvadbovo* (r. E. Hníková), *Osadné* (r. M. Škop), súčasťou programu je aj retrospektíva filmov Juraja Jakubiska: *Kristove roky*, *Perinbaba*, *Sedím na konári a je mi dobre* a *Vtáčkovia, sroty a blázni*. Viac na www.alest.org.

MÁJ 2011

4. – 8. máj

9. MF dokumentárneho filmu DocFilm – Gdaňsk (Poľsko)

Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.gdanskdocfilm.pl.

5. – 8. máj

42. maďarský filmový týždeň – Budapešť (Maďarsko)

Projekcia filmov *Ďakujem, dobre* (r. M. Priklér) a *Optimista* (r. D. Trančík). Viac na www.magyarfilmszemle.hu.

5. – 15. máj

15. európsky filmový festival – Bukurešť (Rumunsko)

Projekcia filmu *Tango s komármi* (r. M. Luther). Viac na www.festivalulfilmuluieuropaeano.ro.

10. – 13. máj

1. európsky filmový festival – Kišiňov (Moldavsko)

Projekcia filmu *Tango s komármi* (r. M. Luther). Viac na www.festivalulfilmuluieuropaeano.ro.

11. – 22. máj

64. MFF Cannes (Francúzsko)

Študentský film *Cagey Tigers* slovenského režiséra s umeleckým menom Aramisova bol vybraný do sekcie Cinéfondation na 64. MFF Cannes. Autor ho nakrútil ako študent 2. ročníka katedry réžie na FAMU, v dielni Věry Chytilovej a Jasmíny Blaževíc. Hlavné postavy filmu *Cagey Tigers* riešia vnútornú dilemu, nakoľko by čestný k svojim intímnych citom a brať pri ich naplňaní ohľad na svoje okolie. Viac na www.festival-cannes.com.

11. – 22. máj

64. MFF Cannes – Spoločný pavilón Slovenska a Českej republiky na MFF a filmovom trhu Marché du Film Cannes (Francúzsko)

Slovensko bude mať už po ôsmykrát zastúpenie na medzinárodnom filmovom trhu Marché du Film, po piatykrát v tandeme s Českou republikou. Pavilón bude slúžiť ako miesto pre zahraničných záujemcov o informácie o slovenskej audiovizii, ale aj ako priestor pre slovenských zástupcov na prezentáciu svojej tvorby a činnosti. Slovenskú účasť v pavilóne organizačne zabezpečuje SFÚ v spolupráci so SAPA. V pavilóne sa budú prezentovať aktuálne aj pripravované slovenské filmy, predstavený bude propagačný materiál k slovenskej audiovizii *Slovak Films 09 – 11*, ako aj katalóg pripravovaných slovenských filmov s plánovanou premiérou v rokoch 2011 – 2012. Slovensko sa vďaka členstvu SFÚ v medzinárodnej organizácii European Film Promotion (EFP) už po štvrtýkrát zapojí aj do projektu Producers on the Move, zameraného na prezentáciu

MÁJ 2011

vybraného perspektívneho producenta z každej členskej krajiny EFP a na medzinárodný networking medzi producentmi z celého sveta. Naším reprezentantom bude v tento rok producent Michal Kollár. Viac informácií nájdete na www.aic.sk, www.festival-cannes.com alebo e-mailom na cinecentre@sfu.sk.

13. – 28. máj

5. londýnsky medzinárodný festival dokumentárnych filmov – Londýn (Veľká Británia)

Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.lidf.co.uk.

17. – 21. máj

10. MF študentského filmu Amirani – Tbilisi (Gruzínsko)

Projekcia filmov *Arsy-Versy* (r. M. Remo) a *Bird of Prey* (r. P. Budinský). Viac na www.tbilisistudentfilmfestival.ge.

19. – 22. máj

Premietanie filmov z 15. európskeho filmového festivalu – Temešvár (Rumunsko)

Projekcia filmu *Tango s komármi* (r. M. Luther). Viac na www.festivalulfilmuleuropeano.ro.

19. – 25. máj

8. MF Green Film – Soul (Južná Kórea)

Projekcia filmov *Plasty* (r. D. Popovič, I. Popovič) zo série *Mať tak o koliesko viac!* a *Horné Opatovce* (r. R. Šulák). Viac na www.gffis.org.

20. – 22. máj

14. MF vysokohorského filmu Vertical – Moskva (Rusko)

Projekcia filmu Pavla Barabáša *Mongolsko – V tieni Džingischána*. Viac na www.8848.ru.

23. – 29. máj

51. krakovský filmový festival – Krakov (Poľsko)

Projekcia filmu *Pomsta* (r. A. Kojnok) v nesúťažnej sekcii Niekde v Európe. Viac na www.kff.com.pl.

28. – 29. máj

Višegrádsky filmový maratón – Kapské mesto (Juhoafrická republika)

Projekcia filmov *Pokoj v duši* (r. V. Balko) a *Lštičky* (r. M. Fornay) na podujatí organizovanom veľvyslanectvami štátov V4. Viac na www.mzv.sk/pretoria.

pripravila **Eva Michalková**

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)

(*Autopohádky*, Česká republika, 2011) 35 mm + 2D digital, 87 min., MP 12, animovaný film | rodinný

Autorozprávky

Réžia: Jakub Kohák, Břetislav Pojar, Michal Žabka, František Váša, Libor Pixa. **Námet:** Jiří Marek – kniha *Autopohádky* (1958). **Scénár:** Jan Prušinovský, Břetislav Pojar, Michal Žabka, František Váša, Libor Pixa. **Kamera:** Jan Šťastný, Ivan Vít. **Strih:** Luděk Hudec, Petr Staněk, Břetislav Pojar, Otakar Senovský. **Hudba:** Chinaski. **Hrajú a hovoria:** Ondřej Vetchý, Petr Narožný, Eva Holubová, Jan Hraběta, Lucie Bílá, Pavel Liška, Miroslav Táborský, Michal Malátný, Viktor Preiss. **Distribútor:** Magic Box Slovakia

Celovečerný rozprávkový film je zostavený zo štyroch animovaných epizód a hranej časti, ktorá ich spája a vytvára rámec celého príbehu. Každá z rozprávok (*O princeznej, ktorá sa nesmiala*, *Účtovník a vila*, *Príbeh o rybárovi, jeho žene a zlatej rybke* a *Pán Vincent*) je spracovaná inou technikou a inou výtvarnou skupinou. Prvá epizóda je ani-

movaná poloplastickou technológiou, druhý príbeh využíva klasickú animáciu bábok, tretia časť je vytvorená neobvyklou technológiou animácie papierových bábok v reálnom priestore, štvrtá epizóda je 3D animáciou. Projekt *Autorozprávky* je adaptáciou rovnomennej knihy českého spisovateľa Jiřího Marka.

(*Another Year*, Veľká Británia, 2010) 35 mm, 129 min., MN 15, české titulyky, psychologický

Ďalší rok

Réžia: Mike Leigh. **Scénár:** Mike Leigh. **Kamera:** Dick Pope. **Hudba:** Gary Jershon. **Strih:** Jon Gregory. **Hrajú:** Jim Broadbent, Lesley Manville, Ruth Sheen, Oliver Maltman, Peter Wight. **Distribútor:** Asociácia slovenských filmových klubov

Okolo šťastného manželského páru obiehajú ako okolo slnka ich nešťastní a osamelí priatelia a príbuzní. Manželia ako dôverníci vidia až na dno ich zamotaných životov, ich priateľstiev, osamelosti, nádeje a zúfalstva, vnímajú vznik nového i zánik starého. Všetko by bolo v poriadku, keby sa však jedna ich slobodná

kamarátka nezaľúbila do ich syna... Réžisér Mike Leigh, šesťkrát nominovaný na Oscara, občas prezývaný aj „antropológ s kamerou“, prichádza s ďalšou štúdiou medzilidských vzťahov. A na to, aby všetko vyrozprával, mu vo filme stačí jeden rok. Recenzia na str. 30 – 31.

(Priest, USA, 2011) 35 mm + 3D digital, ŠUP, 87 min., MN 15, slovenské titulyk, horor

Kazateľ

Réžia: Scott Charles Stewart.
Námet: Min-Woo Hyung – séria grafických románov (1998 – 2007). **Scenár:** Cory Goodman. **Kamera:** Don Burgess.
Strih: Lisa Zeno Churgin, Rebecca Weigold. **Hudba:** Christopher Young. **Hrajú:** Paul Bettany, Karl Urban, Cam Gigandet, Maggie Q, Lily Collins, Steven Moyer, Brad Dourif, Christopher Plummer.
Distribútor: Itafilm

Kazateľ je postapokalyptický sci-fi triler, odohrávajúci sa v alternatívnom svete, spustošenom nekonečnými vojnami medzi ľuďmi a upírmí. Príbeh sa sústreďuje na legendárneho Kazateľa – bojovníka z poslednej Vojny upírov, žijúceho v utajení medzi utláčacími ľuďmi v antiutopických

mestách, ovládaných Cirkvou. Keď mu upíri unesú netera, Kazateľ poruší svoj posvätný sľub a vydáva sa na výpravu, aby ju našiel. Na jeho naliehanie sa k nemu pridá aj priateľ jeho netere, mladý šerif zo zapadákov a bývalá Kazateľka – bojovníčka s nadprirodzenými schopnosťami.

PREMIÉRA: 12. 5. 2011

(Winnie the Pooh, USA, 2011) 35 mm, 64 min., MP, slovenský dabing, animovaná rodinná komédia

Macko Pú

Réžia: Stephen Anderson, Don Hall.
Námet: A. A. Milne. **Scenár:** Brad Copeland. **Strih:** Lisa Linder.
Hudba: Henry Jackman, piesne: Robert Lopez, Kristen Anderson-Lopez.
V slovenskom znení: Ján Greššo, Dušan Kaprálik, Michal Hudák, František Kovár, Štefan Richtáreč, Patrik Žiaran, Janette Švoňavská, Mária Bernátová, Igor Krempaský, Marián Slovák. **Distribútor:** Saturn Entertainment

S pôvabom, vtípom a sentimentom pôvodných kreslených filmov sa v novom príbehu o známom filozofujúcom Mackovi Pú publikum opäť stretáva nielen s ním, ale aj s jeho priateľmi Tigrom, Prasiatkom, klokanmi Kangou, Rúom a I-čičkom. Film je inšpirovaný tromi príbehmi z knihy A. A. Milneho, spojenými v klasickom Disneyho ručne kreslenom štý-

le do príbehu, v ktorom Sova posla skupinku priateľov na prískum, aby zachránili Christophera Robina od imaginárneho nepriateľa. Je to príliš rušný deň na Macka, ktorý sa iba vydal hľadať med... Pred filmom sa premieta 6-minútový predfilm *Balada o Nessie* (The Ballad of Nessie) Kevinu Defersa.

PREMIÉRA: 12. 5. 2011

(The Eagle, USA / V. Británia, 2011) 2D digital, ŠUP, 114 min., MP 12, české titulyk, historický / dráma

Orol deviatej légie

Réžia: Kevin Macdonald.
Námet: Rosemary Sutcliffe – román *The Eagle of the Ninth* (1954). **Scenár:** Jeremy Brock.
Kamera: Anthony Dod Mantle. **Strih:** Justine Wright. **Hudba:** Atli Örvarsson. **Hrajú:** Channing Tatum, Jamie Bell, Donald Sutherland, Mark Strong, Tahar Rahim, Denis O'Hare.
Distribútor: Continental Film

V roku 120 n. l. sa slávna rímska Deviatá légia pod vedením Flavia Aquila vydala dobývať divoký Sever. Ani jeden z päťtisíc vojakov sa z vojnovéj výpravy nevrátil. Spolu s nimi sa stratil aj zlatý Orol – ich emblém a odznak sily. Teraz sa začína hovoriť, že Orola deviatej légie videli v jed-

nej svätyni ďaleko na severe. O dvadsať rokov neskôr Flavius syn Marcus v sprievode svojho otroka Escu vyráža do neprebádaných kaledónskych hôr (dnešné Škótsko) s jasným cieľom: postaviť sa divokým severským kmeňom, obnoviť česť stratenej otca a získať späť posvätného Orola.

PREMIÉRA: 5. 5. 2011

(Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides, USA, 2011) 35 mm + 3D digital, ŠUP, 140 min., MP 12, slovenské titulyk, akčný / dobrodružný / fantasy

Piráti Karibiku: V neznámych vodách

Réžia: Rob Marshall. **Scenár:** Ted Elliott, Terry Rossio. **Kamera:** Dariusz Wolski. **Strih:** David Brenner, Michael Kahn, Wyatt Smith. **Hudba:** Hans Zimmer. **Hrajú:** Johnny Depp, Penélope Cruz, Ian McShane, Geoffrey Rush, Stephen Graham, Judi Dench, Gemma Ward.
Distribútor: Saturn Entertainment

Johnny Depp sa vracia k svojej ikonickéj role kapitána Jacka Sparrowa v akčnom príbehu plnom pravdy, zrady, mladosti a odchodov. Keď sa Jack stretne so ženou zo svojej minulosti, nie je si istý, či ide o lásku, alebo či len ona hrá na jeho city a využíva ho, aby našla legendárny Pra-

meň mladosti. Keď ho donúti, aby vstúpil na palubu Queen Anne's Revenge, loď obávaného kapitána Čiernofúza, ocitá sa Jack v nečakanom dobrodružstve, kedy zrazu nevie, koho sa obávať viac: kapitána Čiernofúza, alebo tajomnej ženy z minulosti...

PREMIÉRA: 19. 5. 2011

(Potiche, Francúzsko, 2010) 35 mm, 103 min., MP 12, české titulky, komédia

Profesionálna manželka

Réžia: François Ozon. **Námet:** Pierre Barillet, Jean-Pierre Grédy – rovnomená divadelná hra. **Scenár:** François Ozon. **Kamera:** Yorick Le Saux. **Strih:** Laure Gardette. **Hudba:** Philippe Rombi. **Hrajú:** Catherine Deneuve, Gérard Depardieu, Fabrice Luchini, Karin Viard, Jérémie Rénier, Judith Godrèche, Sergi Lopez. **Distribútor:** Continental Film

Píše sa rok 1977, mestečko Sainte-Gudule na severe Francúzska. Suzanne je poslušná gazdinka a oddaná manželka továrnikar, ktorý svoj podnik na výrobu dáždňovníkov riadi železnou rukou. Rovnako neprístupný a despotickejší ako k svojim robotníkom, je aj k vlastnej

žene a deťom. Po štrajku a zosadení manžela z funkcie sa Suzanne nečakane ocitá na čele továrne a k všeobecnému údivu sa z nej vyklúbe žena činu a zdravého rozumu. Keď sa Robert vracia oddychnúť spať na svoju pozíciu, situácia sa začne komplikovať...

PREMIÉRA: 26. 5. 2011

(Széllid teremtés – A Frankenstein-terv, Maďarsko / SRN / Rakúsko, 2010) 35 mm + DVD, 105 min., MN 15, české titulky, dráma

Projekt Frankenstein

Réžia: Kornél Mundruczó. **Scenár:** Yvette Biró, Kornél Mundruczó. **Kamera:** Mátyás Erdély. **Strih:** David Jancsó. **Hrajú:** Rudolf Frecska, Kornél Mundruczó, Lili Monori, Kitty Csikos, Miklós Székely B. **Distribútor:** Asociácia slovenských filmových klubov

Istý mladý režisér kedysi dávno splodil dieťa, no nikdy sa nedozvedel, čo sa s ním stalo. 17-ročný Rudi sa po rokoch v detskom domove vracia domov s nádejou, že mu matka poskytne pochopenie, lásku a najmä odpoveď na otázku, kto je jeho otcom. Zistí však, že doma nie je vôbec vítaný. Ná-

hodou sa ocitne na hereckom konkurze, kde režiséra očarí chlapcova nevinnosť. Rudiho dobré úmysly však čoskoro prekazí otrasná udalosť. Začnú ho sťahovať za vraždu a režisér pochopí, že tento zvláštny tichý chlapec je jeho vlastný obľudný výtvor. Recenzia na str. 32 – 33.

PREMIÉRA: 26. 5. 2011

(Reykjavik Whale Watching Massacre, Island, 2009) 35 mm, ŠUP, 86 min., MN 15, české titulky, horor

Reykjavík

Réžia: Júlíus Kemp. **Námet:** Torsten Metalstein Hvas, Sjórn. **Scenár:** Sjórn. **Kamera:** Jean-Noel Mustonen. **Strih:** Sigurbjörg Jónsdóttir. **Hudba:** Hilmar Örn Hilmarsson. **Hrajú:** Nae Yuki, Gunnar Hansen, Pihla Viitala, Helgi Björnsson, Stefán Jónsson, Guðrún Gisladóttir. **Distribútor:** Pegasfilm

Desať turistov sa vyberie z prístavu Reykjavík na expedíciu pozorovania veľrýb. Vínou jedného zo skupiny cudzincov sa kapitán lode vážne zraní a následne zomiera. Z osirelej lode ich odvezie zvláštny veľrýbár, bývajúci v ošarpanej bárke. Keď sa turisti ocitnú na jej palube, pochopia, že v skutočnosti neboli zachránení,

ale unesení. Trojčlenná rodina šialených veľrybárov na čele s ich bláznivou matkou na nič nečaká a okamžite rozbehne vražednú štvanicu na všetko živé na palube. Začína sa boj o život v uzavretom priestore lode s psychopatmi prahnúcimi po ľudskej krvi. Komu zo zúfalých turistov sa podarí prežiť?

PREMIÉRA: 5. 5. 2011

(Fast Five, USA, 2011) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 100 min., MP 12, slovenské titulky, akčný

Rýchlo a zbesilo 5

Réžia: Justin Lin. **Scenár:** Chris Morgan, Gary Scott Thompson. **Kamera:** Stephen F. Windon. **Strih:** Kelly Matsumoto, Fred Raskin, Christian Wagner. **Hudba:** Brian Tyler. **Hrajú:** Dwayne Johnson, Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster, Elsa Pataky, Tyrese Gibson, Sung Kang, Gal Gadot. **Distribútor:** Tatrafilm

Nohou tlačia plynový pedál až na podlahu, jednou rukou držia volant a v tej druhej zvierajú zbraň alebo ukazujú vztyčený prostredník. Sú jednoducho rýchli a zbesilí, už po piatykrát. Besnenie v uliciach sa tentoraz odohráva v brazílskom Riu, pretože až sem utiekol pred spravodlivou notoricky zločinec s dobrým srdcom Dom Toretto, ale aj bý-

valý policajt Brian O'Conner, ktorý mu pomohol pri úteku z väzenia. Do Ria oboch priviedol plán, na konci ktorého ich čaká vstupenka na slobodu s hodnotou 100 miliónov dolárov. Potiaľ väzí v tom, že ich plán je jednoducho úplne šialený. Našťastie však majú svoje autá a zároveň schopnosť vyfažiť z nich len to najlepšie.

PREMIÉRA: 5. 5. 2011

(Film *Socialisme, Švajčiarsko / Francúzsko, 2010*) DVD, 102 min., MN 15, české titulky, **experimentálny**

Socializmus

Réžia: Jean-Luc Godard.
Scenár: Jean-Luc Godard.
Strih: François Musy, Gabriel Hafner. **Hrajú:** Patti Smith, Alain Badiou, Catherine Tanvier, Christian Sinniger, Jean Marc Stehli, Robert Maloubier.
Distribútor: Asociácia slovenských filmových klubov

Súrodenci Florine a Lucien sa rozhodnú stráviť svoje narodeniny premýšľaním o významných slov Sloboda – Rovnosť – Bratstvo. S detskou úprimnosťou položená otázka nedovoľuje rodičom obmedziť sa na otrepané klíše, a tak spolu s tvorcami a divákmi musia bilancovať odkiaľ prišli a kam dospeli tieto ideály. Počas plavby výletnou loďou po Stre-

dozemnom mori sa im otvorí horizont s množstvom ďalších otázok, príbehov, udalostí, ilúzií, mýtov a lží. Jean-Luc Godard, enfant terrible svetovej kinematografie, nakrútil opus o nenaplnených ideáloch západnej spoločnosti, plný kritickéj sebareflexie, nečakaných spojení, umeleckej kreativity a vtupu.

PREMIÉRA: 5. 5. 2011

(*The Hangover Part II, USA, 2011*) 35 mm, ŠUP, 100 min., MN 15, slovenské titulky, **komédia**

Vo štvorici po opici 2

Réžia: Todd Phillips.
Scenár: Craig Mazin, Scot Armstrong, Todd Phillips.
Kamera: Lawrence Sher.
Strih: Debra Neil-Fisher, Mike Sale. **Hudba:** Christophe Beck.
Hrajú: Bradley Cooper, Zach Galifianakis, Ed Helms, Justin Bartha, Jamie Chung, Liam Neeson, Ken Jeong.
Distribútor: Continental Film

Vo filme *Vo štvorici po opici 2* sa opäť stretnú štyria kamaráti, ktorí nepoznajú nudu. Phil, Stu, Alan a Doug sa vyberú do exotického Thajska na Stuovu svadbu. Po nezabudnuteľnej divokej rozlúčke v Las Vegas neponechá Stu

nič na náhodu a naplánuje absolútne bezpečné a pokojné sebareňajky. Nie vždy sa však veci dejú, ako si predstavujeme. Čo sa udialo vo Vegas, zostalo vo Vegas, no to, čo sa udeje v Bangkoku, si nedokáže nikto ani predstaviť...

PREMIÉRA: 26. 5. 2011

(*Water for Elephants, US, 2011*) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 121 min., MP 12, české titulky, **romantický**

Voda pre slony

Réžia: Francis Lawrence.
Námet: Sara Gruen – rovnomený román (2006).
Scenár: Richard LaGravenese.
Kamera: Rodrigo Prieto. **Strih:** Alan Edward Bell. **Hudba:** James Newton Howard. **Hrajú:** Reese Witherspoon, Robert Pattinson, Christoph Waltz, Paul Schneider, Jim Norton, Hal Holbrook, Mark Povinelli. **Distribútor:** Tatrafilm

Jacob Jankowski sa po smrti svojich rodičov náhodne dostane do cirkusu, kde nastúpi na miesto veterinára. Hneď v prvý deň sa zapozera do krásnej akrobatky Marleny, ktorá je vydatá za riaditeľa zverinca Augusta. Po prvých dňoch, kedy Jacob Augusta

vníma ako milého, priateľského a nápomocného človeka, postupne zmení názor a zistí, že vôbec nie je taký dokonalý a Marlena s ním má ťažké život... Príbeh o láske, žiarlivosti a nástrahách života v cirkuse je zasadený do prvej polovice minulého storočia.

prpravili *Eva Michalková a Miro Ulman*
(**REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!**)

Nové DVD nosiče aj knihy o filme

Po aktuálnych vydavateľských počinoch Slovenského filmového ústavu (SFU) v knižnej produkcii (*Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista* od Rudolfa Urca) a v DVD produkcii (2-DVD *Martin Slivka – Výber z tvorby*) pripravuje jeho edičné oddelenie aj na rok 2011 ďalšie zaujímavé tituly. Najaktuálnejším projektom je spolupráca na príprave pamätí filmového publicistu Pavla Branka s názvom *Protí prúdu*, ktoré vyjdú vo vydavateľstve Marenčin PT. Vo výhlade sú tiež publikácie „Pábitelský“ svet *Bohumila Hrabala v pohyblivých obrazoch Jiřího Menzla* od Petra Gavaliara, *Eros v slovenskom filme* od Evy Filovej, *Dokumentárny film a jeho falošníci dvojníci* Françoisa Nineya, ale aj *Filmová ročenka 2006 – 2010 a Best of Slovak Film*. V oblasti vydávania DVD nosičov SFU tento rok plánuje vydať DVD edíciu *Slovenský film 40. – 50. rokov*, ktorá mala pôvodne vyjsť už vlni, no časová náročnosť jednotlivých technologických procesov spracovania filmov si vynútila posun vydania až na tento rok. Edícia bude obsahovať snímky *Kapitán Dabač* (r. P. Bielik), *Šťastie príde v nedeľu* (r. J. Lacko), *Rodná zem* (r. J. Mach), *Štyridsaťštyri* (r. P. Bielik), *Štvorylka* (r. J. Medved), *Varujú..!* (r. M. Frič), *Vičie diery* (r. P. Bielik), *Katka* (r. J. Kadár), *Čert nespí* (r. P. Solan, F. Žáček) a *Dáždnik svätého Petra* (r. V. Pavlovič, F. Bán). Popri DVD edícii vyjdú v priebehu tohto roka ešte samostatné DVD s filmami *Tisícročná včela I – II* a *Sedím na konári a je mi dobre* Juraja Jakubiska a dvojdiskové DVD *Dežo Ursiny*.

(uwe)

PREMIÉRA: 12. 5. 2011

Z FILMOVÉHO DIANIA

Film má dostať, čo potrebuje

Na výročné filmové ceny Český lev 2010 bolo nominovaných desať slovenských umelcov, sošku leva si napokon odniesol len jeden z nich, skladateľ Michal Novinski za hudbu k filmu *Kuky se vrací*. Bol to pre neho zatiaľ druhý dlhometrážny hraný film, ku ktorému skladal hudbu. Jeho hudba k prvému celovečernému hranému filmu *Nedodržaný slub*, na ktorom spolupracoval, bola zasa ocenená slovenskou národnou filmovou cenou Sinko v sieti. Novinski má na svojom konte už desiatky divadelných projektov, za ktoré získal niekoľko ocenení Dosky, a prácu na televíznych projektoch.

Film *Kuky se vrací* je tvoj druhý celovečerný projekt. Ako si za Jan Svěrák našiel?

– Svěrákov dvorný skladateľ Ondřej Soukup v čase vzniku filmu o Kukym pracoval na inom projekte a niekto Svěrákovi poradil, aby na hudbu k filmu vypísal tender. Filip Malásek, ktorý strihal trailer k filmu a s ktorým sme sa pred rokmi stretli na nejakej reklame, si na mňa spomenul, a tak mi zavolať, či mi môže poslať dve ukážky. Boli úplne šialené. Ja som na to nemal veľmi čas, odsúval som to, ale nakoniec som to v tom strese skomponoval dokonca o mesiac skôr. Tie ukážky sa mi veľmi páčili a išlo mi to rýchlo. O mesiac sa mi ozval Jan Svěrák, že si ma vybrali. Zostavil takú rodinnú komisiu, tajne hlasovali a údajne všetci vybrali moju hudbu. Žiaden snobizmus, je mu úplne jedno, kto je teraz v kurze. Nikto tam nebol za „zásluhy“ alebo len preto, že má meno. Na konkurz si zavolať aj kamarátov, ktorých sa možno dotkla, že to nedostali. Vybral si to, čo bolo v danej situácii pre daný projekt najvhodnejšie. A to je podľa môjho názoru veľmi zdravé. Bol som v dob-

rom slova zmysle zaskočený, že je normálny. Človek je zvyknutý na nejaké pomery na Slovensku a toto sú ľudia, ktorí sa nestresujú, ale hrajú sa. A popritom, samozrejme, pracujú. Veľa a dôsledne. Ale robia všetko preto, aby ani vám nespôsobil valil stres. Chcú, aby sa človek cítil pohodlne. Tak som si stres spôsobil sám....

Ako prebiehal celý tvorivý proces?

– Mal som úplnú voľnosť. Dostával som postupne jednotlivé časti, pracoval som chronologicky a každú časť som posielal do Prahy mailom. Potom prišiel Honza Svěrák a všetko sme si znovu prešli. Mali sme vlastne celú hudbu ako demo nahrávku. Keď sa to potom nahrávalo, tak sa robilo už len málo zmien. V podstate režisér vedel o „každom tóne“. Dokonca na tie demo nahrávky korigovali farebnosť. Kamera-manovi sa páčilo, že môže prispôbovať nálady podľa hudby. Väčšinou je to naopak. Neobvyklé bolo aj to, že nebol ani kontaktný zvuk, nemal som všetky dialógy, ruchy, atď. Dialógy, respektíve dabling sa robil

Foto: Bobo Boška

paralelne s hudbou. Keď mi finálne dialógy prišli, tak to, samozrejme, nesedelo a musel som hudbu prerábať. No a potom klasický boj medzi pomerom hudby, ruchmi a dialógmi.

Kuky ako postavička existuje už dlhšie, nemali jeho tvorcovia s jeho príbehmi spojené nejaké hudobné predstavy?

– Mal som poradenskú dvojicu Filipa Maláška a Ivana Zachariáša, s nimi som riešil hudobný koncept. Na začiatku sa chvíľu uvažovalo aj o pesničkách, ale nešlo to. Vo filme je veľa dialógov a pieseň potrebuje čas. Skôr to bol koncept o detailoch. Snaha vytvoriť nejaký zaujímavý zvuk orchestra, napríklad jeho odlišným zosnímaním. Aby zvukovosť bola v zhode s lesným prostredím. Samozrejme, ten obraz je taký silný a zaujímavý, že hudba je skôr v submisívnej, než dominantnej pozícii. Vytvára atmosféru podvedome. A tak to aj vo filme je. Napríklad už pri trých prvých ukážkach som si vravel, že by to mohlo mať isté folklórne prvky, alebo skôr prírodné.

Je to teda koncept cimbalovky s orchestrom.

Film je medzinárodná koprodukcija. Bolo to cítiť aj na pracovných podmienkach?

– Jasně. Aj keď, samozrejme, každý rozpočet má svoj limit. Uvažoval som na začiatku o hudobníkoch zo zahraničia (hang, didgeridoo...), ale keď som si to spočítal, tak sa náklady zvyšovali o dopravu, ubytovanie, atď. Navyše veľkú časť hudby som si predstavoval v orchestrálnom znení a orchester je masa ľudí, ktorá pohltí veľa peňazí. Nakoniec som zavolať na spoluprácu Stana Palúcha a Pacora trio, čo bola určite správna voľba. Vo výsledku som nahrával s asi 50-členným orchestrom, s Pacorou, s Boršom Lenkom a ďalšími hudobníkmi z domáceho prostredia. A bol som rád, že som sa do rozpočtu s odretými ušami vmestil.

Hudba je v rozpočte vždy niekde na okraji, takže spomínaný komfort pri filme *Kuky se vrací* si asi ocenil...

– Bol to niekoľkonásobne vyšší rozpočet ako je zvykom. No nie je dôležitý iba ten finančný komfort, ale najmä ľudský. My nie sme zvyknutí správať sa k sebe úctivo. Keď vo vás niekto vzbudí dôveru v seba samého, tak to veľmi oslobodí.

Kuky se vrací napokon získal za hudbu Českého leva. Slovenskou národnou filmovou cenou Slnko v sieťi bola pred dvomi rokmi ocenená zasa tvoja hudba k filmu Nedodržený sľub... Ako si sa dostal k tomuto filmu?

– Vlado Černý ma pozná z divadla od mojich začiatkov. Najprv som to bral s rezervou, myslel som si, že ostane iba pri snahe nakrútiť historický film, čo je produkčne oveľa náročnejšie ako film zo súčasnosti. A ono sa to naozaj nakrútilo (smiech). Nebola to jednoduchá realizácia. Predsa len, bol to môj prvý celovečerný film a tiež to bol prvý film manželov Černých ako producentov. To, s akou vierou a oddanosťou sa Vlado s manželkou starali o svoj film, bolo odzbrojujúce. Keby to bola iná produkcia a vznikli tam podobné problémy, aké vznikli, tak by som z toho možno vyčúval. Problémy pri filmoch sú pravdepodobne vždy, ide len o to, čo je ich pravou príčinou. Či sú to ambície presadiť samého seba alebo bojovať za film ako za niečo, čo nás presahuje. V tomto prípade išlo jednoznačne o film, a preto tá skúška ohňom mala zmysel a ja si tú ponuku na môj prvý film vážim.

Pri filme Nedodržený sľub si sa obrátil aj na J. P. Muchowa, s ktorým spolupracuješ pravidelne na rôznych, nielen filmových projektoch.

– Požiadal som ho, aby mi robil supervízora. Honza Muchow má veľký cit pre hudobnú dramaturgiu. To je napríklad aj ka-

meň úrazu slovenského aj českého filmu oproti americkým, ktoré sú v používaní hudby remeselne dôsledné. U nás sú výborní hudobníci, ale použitie hudby vo filme je niečo úplne iné ako samotná hudobná forma. Nevieť o tom, že by u nás existovala profesia filmový hudobný dramaturg. Posielal som Honzovi každý kúsok hudby a konzultoval s ním spôsob použitia vo filme. Napriek tejto asi dvojmesačnej aktivite sa vo finále pri nasadzovaní hudby s producentom štyridsať percent nepoužilo a niektoré veci sa poprehadzovali. Nebol to šťastný krok. Keď som to videl znovu, vystrihnutá hudba mi tam chýbala. Emócie, ktoré vyvolala, ostali na polceste. Snažím sa porozumieť dôvodom, prečo sa to stalo. Pravdepodobne nastal žánrový rozpor medzi historickou drámou a snahou o určitý dokument doby. Ale rešpektujem to, je to právo producenta.

Dlhodobu spolupracuješ na dokumentoch Paľa Barabáša. Pre hudobníka je multikultúrnosť jeho filmov asi veľmi zaujímavá.

– Postihnúť etnologickú stránku sa nedá. To by som sa musel venovať výhradne štúdiu tejto hudby. Snažím sa aspoň o to, aby prípadné etnické nástroje boli z daného teritória. Bol by ideálne vycestovať a nahrať si to priamo na mieste. Podstatná časť hudby však napomáha rozprávaníu príbehu cez jej aktérov a na to môžem použiť akúkoľvek hudbu, ktorá tento účel splní. Navyše na to nie sú dostačujúce prostriedky. Chápem, že dokument má iný rozpočet ako hraný film, ale hudba tam má rovnakú funkciu. Ja si myslím, že hudba k dokumentárnemu filmu, ktorý ide do kina, by mala mať rovnaký rozpočet ako pri hranom filme.

Ako prebieha tvoj dialóg s režisérom?

– Mňa strašne baví vŕtať do scenára. Kým nerozumiem situácii, tak to neviem spraviť. Ak odmietnem projekt, tak najmä preto, že mu nerozumiem. Potom tam ani hudbu nepočujem. Dialóg je pre mňa alfa a omega. Asi to mám z divadla. Silné príbehy sú správne vystavané, majú svoje pravidlá, k niečomu dospeli. Keď pri čítaní scenára niečo drhne, tak sa pýtam, ako to bude riešené. Napríklad vo filme *Nedodržený sľub* je scéna, v ktorej sa muž rozplače pri počúvaní huslí. Povedal som, že to hudbou neviem vyriešiť. Možno sa to tak vtedy stalo, ale v dnešnom svete nie je reálne, aby niekto zahral desať sekúnd na husle a niekto by sa rozplakal. Snáď by to išlo, keby predchádzajúce scény k tomu smerovali. Ale keď je to vložené prostredníctvom epizódnej postavy, o ktorej nič nevieme... Ja som navrhoval, aby tam tá scéna nebola.

Áky by teda mal byť, podľa teba, vzťah hudby a obrazu?

– Mali by byť v rovnováhe. Film by mal dostať, čo potrebuje. Keď potrebuje veľa hudby, ktorá bude nadradená, tak nech tam je. Keď nepotrebuje hudbu, nech tam nie je. Je to otázka spôsobu rozprávania. Hudba dáva filmu niečo, čo sa nedá vyjadriť iným spôsobom. Inak tam nemusí byť. Keď to vieme povedať, tak to povedzme, keď to vieme nakrútiť, tak to nakrúťme. Ale keď sa súčasne o niečom hovorí, ukazovať to a ešte aj to isté zahrať. To je dementné.

V jednom rozhovore si povedal, že filmová hudba dnes supluje klasickú hudbu...

– ...to som povedal somarinu. Môžeme hovoriť o tom, či autor klasickej hudby predá viac

CD, keď spolupracuje s filmom. Je to viac medializované. Keď Kubrick použil hudbu Ligeteho vo filme *Eyes Wide Shut*, tak sa Ligeteho hudba dostala k ľuďom, ktorí o nej dovtedy nevedeli. Možno ku Godárovkej hudbe sa ľudia dostávajú cez Šulíkové filmy. Možno naopak. Mne sa Godárova hudba páči viac bez filmu.

Ktoré slovenské filmy sú pre teba (nielen) hudobne zaujímavé?

– Páčil sa mi *Snečný štát*. V *Démonoch* sa mi páčila jedna poviedka. Bavia ma Lehotského dokumenty, ale tie bavia všetkých (smiech). Hudobne zaujímavejšie sa mi zdajú české filmy. Mám rád hudbu Muchowa, páčila sa mi hudba Filipa Jejíka v *3 sezónach v pekle*, veľmi ma bavila hudba Romana Holého vo filme *Zatracení*, Kocábova hudba v *Kráľovi zločejov*, v starších filmoch *Až přijde kocour* Svatopluka Havelku a *Tajemství hradu v Karpatech* Luboša Fišera. Páči sa mi, ako pracuje Zelenka, Svěrák, tiež sa mi páčia niektoré filmy od Hřebejka a napokon Alice Nellis, ktorá podľa mňa nie je v Čechách docenená.

Komponuješ pre divadlo, pre komerčné zákazky. Pribudli Ti aj zaujímavé filmové ponuky?

– Prijal som spoluprácu na niekoľkých českých filmoch. Zatiaľ môžem spomenúť film Davida Ondříčka *Ve stínu*, na ktorom budem spolupracovať s J. P. Muchowom. Od Petra Zelenku som dostal ponuku na hudbu k divadelnej hre *Ohrozené druhy* pre Národné divadlo v Prahe. Spolu s Honzom Muchowom by sme po finálnom strihu mali začať robiť na celovečernom filme Juraja Krasnohorského *Tigre*.

Mariana Jaremková
(autorka je filmová publicistka)

Reklama na Slovensku: Umenie alebo remeslo?

Mnohí tvorcovia pohrdajú prácou v reklamnej sfére, nešetria kritikou na ňu a popierajú jej prínos v oblasti audiovizuálnej tvorby a priemyslu. Reklama pre nich predstavuje komerčnú záležitosť, ktorá nemá nič spoločné s umeleckou tvorbou. Na druhej strane sme svedkami toho, že mnohí svetovo uznávaní a etablovaní režiséri pristupujú na realizáciu reklamných spotov a neboja sa svojím pôsobením v tejto oblasti prezentovať.

Známy americký režisér David Fincher (*Sociálna sieť, Klub bitkár, Hra, Sedem*) kedysi zdôvodnil svoje rozhodnutie pôsobiť v reklame slovami: „*Reklama nemusí byť len o tom, že nejaká celebrita drží v rukách konkrétny produkt. Reklama môže byť aj umením.*“ Aj aktuálny držiteľ Oscara za réžiu filmu *Kráľova reč* Tom Hooper sa pôvodne venoval reklamnej tvorbe. Okrem neho v reklame pôsobili i ďalší filmoví režiséri, medzi nimi Tony Kaye (*Kult hákového križa*), Michel Gondry (*Veľký sviät nepoškvrnenej mysle*) či Anton Corbijn (*Control*). Aké miesto má teda reklama v slovenskom audiovizuálnom priestore a ako ju vnímajú naši tvorcovia? Je to len výnosný priemysel bez štipky umeleckej ambície alebo naopak plnohodnotná forma filmovej tvorby z hľadiska umeleckých kritérií?

Charakter reklamy

Na Slovensku medzi tvorcami prevláda akoby skrytý odpor voči reklame. Pramení najmä z toho, akú realitu reklama prezentuje (ideálny a dokonalý svet) a akému účelu slúži (predaj konkrétneho výrobku či služby). Známy taliansky reklamný fotograf Oliviero Toscani, ktorý sa preslávil predovšetkým svo-

jou prácou pre značku Benetton, prirodzene reklamu k navoňanej zdochline. Narážal najmä na dokonalosť sveta, ktorý reklama prezentuje a ignoráciu reality, v ktorej žijeme (bežný spotrebiteľ je totiž schopný priblížiť sa k ideálu prezentovanému v reklame len vďaka propagovanému produktu či službe, čo nekorešponduje so skutočnosťou). Preto je reklama často označovaná za klamlivú, zavádzajúcu, neprírodnú či umelú.

Ďalším problémom je, že práve na základe tejto ilúzie nám reklama vnúti aj to, čo v skutočnosti vôbec nepotrebuje. Podporuje tak všeobecnú predstavu konzumnej spoločnosti, že vyššie príjmy a spotreba vedú ku kvalitnejšiemu a lepšiemu životu. Výrazným spôsobom tak prispieva k nárastu výroby nezmyselných a zbytočných produktov a služieb. Primárnym cieľom reklamy je totiž zvýšiť predaj propagovaného, rozšíriť jeho podiel na trhu či odprezentovať konkrétnu značku verejnosti. Reklama nekladie otázky, nezaobrá sa spoločenskými problémami, nenúti diváka premýšľať. Neprezentuje myšlienky a názory tvorcov, neponúka reflexiu doby či spoločnosti, ktoré sú charakteristické pre filmovú tvorbu.

A to je jeden z ďalších dôvodov negatívneho vnímania reklamnej tvorby.

Na druhej strane, reklama funguje ako účinný prostriedok šírenia informácií, vďaka ktorým sa môže zákazník zorientovať v dnes už rozsiahlej a pomerne neprehľadnej ponuke. Výrobca produktu sa totiž prostredníctvom reklamy snaží osloviť konkrétnu cieľovú skupinu, ktorá by podľa prieskumov mala mať potenciálne najväčší záujem o produkt s danými parametrami. V období pred rokom 1989 reklama nebola až natoľko potrebná ako v súčasnosti, na trhu existoval zväčša iba jeden výrobca určitého produktu, a ten nepotreboval podporu predaja v podobe reklamy, zákazník totiž nemal na výber. S nástupom trhovej ekonomiky, vstupom zahraničných investorov na náš trh a vznikom komerčných televízií nadobudla reklama na váhe a dôležitosti. Stala sa významným prostriedkom v konkurenčnom boji medzi výrobcami a účinným nástrojom pre spotrebiteľa v orientácii na trhu.

Po roku 1989 v slovenskom filmovom priemysle fakticky prestal fungovať štátny monopol (legislatívne bol zrušený až v roku 1996), avšak nenastúpil ani žiaden nový systém. Môžeme dokonca hovoriť o neregulovanom alebo nesystémovom usporiadaní prostredia vo filmovom priemysle. Slovensko sa zrazu ocitlo na voľnom trhu bez štátnej dotácie a intervencie, čo viedlo k oslabeniu až devastácii nášho filmového priemyslu. A práve v tomto období vytvorila reklamná tvorba útočisko pre mnohých slovenských filmových a televíznych tvorcov. Podľa hudobného skladateľa Michala Novinskeho „*má reklamná tvorba významný podiel na znovuoživení a naštartovaní mnohých filmových profesií na Slovensku. Po kolapse*

systému a rozpade Koliby vytvorila reklama pracovné príležitosti, vybudovala nový trh a priemysel, oživila krachujúce profesie, integrovala do systému pravidlá, zvýšila mieru profesionality tvorcov, ale najmä priniesla do audiovizuálneho priestoru financie potrebné na ďalší rozvoj nielen reklamnej, ale najmä filmovej tvorby.“ Nie je predaš tajomstvom, že mnohí tvorcovia cielene pracujú na reklamných spotoch, aby následne z takto zarobených prostriedkov prefinancovali svoje filmové diela. Obdobne to riešia aj veľké produkčné spoločnosti. Je to jedno z pozitív, ktoré reklamná tvorba prináša. Reklama a film sú však dve odlišné formy vyjadrenia a obe si vyžadujú iný prístup zo strany tvorcov.

Reklama vs. film

Reklamný spot je špecifickou formou audiovizuálneho obsahu, ktorý má konkrétny zámer a cieľ. Reklamná tvorba sa riadi inými pravidlami ako tá filmová. Michal Novinski hovorí, že „*zatial čo úlohou filmu je originálnym spôsobom odkomunikovať informáciu tvorcov divákovi, v prípade reklamy ide o predaj a propagáciu produktov. V reklame človek skôr narazí na klienta, ktorý nie je ochotný vypočuť si iný názor. To ale nevyplýva, že rovnakých ľudí nestretné aj pri filme. V prípade reklamy je to ale citelnejšie, čo vyplýva z jej povahy. Na druhej strane, reklamní tvorcovia vedia v skratke vyriešiť problém, a práve v tom spočíva o umenie.*“ Rovnako aj režisér Juraj Lehotský vníma reklamu a film ako dva odlišné útvary. Tvrdí, že „*pri reklame treba zaujať ten správny prístup k téme, na krátkej ploche uvažovať inak ako vo filme, ale hlavne v skratke povedať viac na malom priestore. Pre autora je šťastím,*

ak sa pri reklame hýbe v žánrovej polohe, dokáže tak aplikovať vlastné kreatívne nápady a byť tvorivým. Film je iný útvar, režisér pri ňom potrebuje viac času a priestoru na uchopenie a spracovanie témy a na to, aby to urobil celé dobre." Pre Lehotského majú oba útvary svoje čaro, film je však pre neho srdcovou záležitosťou.

Zásadný rozdiel pri tvorbe reklamy a filmu spočíva v tom, že v reklame rozhoduje uvažovanie klienta, čo znamená, že tvorcovia musia striktnejšie vychádzať z jeho zadania či zo zadania reklamnej agentúry. Je teda pochopiteľné, že kreatívna voľnosť tvorcov je čiastočne limitovaná. V prípade filmovej tvorby rozhodujú o obsahu samotní tvorcovia (hoci pritom tiež vychádzajú z istého zadania v podobe scenára či spoločnej koncepcie filmu). Ich konanie a výsledok tvorivej činnosti nepodliehajú rozhodovaniu klienta či zadávateľa, čo je v kreatívnom procese podstatné.

Reklama je prácou na zákazku podľa vopred stanovených a zadefinovaných pravidiel. Úlohou tvorcu je čo možno najlepšie pochopiť zámer a ciele klienta (čo chcú reklamnou kampaňou dosiahnuť), podrobne si naštudovať predkladaný scenár/storyboard a ponúknuť adekvátne stvárnenie či formu. Inými slovami, ide o správne pochopenie zámeru klienta a jeho naplnenie, nie o uplatňovanie vlastných umeleckých ambícií. Na rozdiel od toho filmoví tvorcovia majú možnosť spracovať vlastné tvorivé myšlienky a nápady a posunúť ich originálnym spôsobom divákovi, majú možnosť vedome a cielene ovplyvňovať vizuálnu aj obsahovú stránku diela, naplniť svoju vlastnú víziu a predstavu o scenári či diele. Podľa kameramana Tomáša Juríčka „vo filme ide o vy-

jadrenie postojov a názorov tvorcov, malo by v ňom ísť o vytvorenie niečoho zmysluplného. A to sa tvorcom v reklame nepodarí. V prípade reklamy ide naozaj skôr o remeslo, ako o umeleckú tvorbu." Dodáva však, že výnimkou je reklamná práca na charitatívnych spotoch, vďaka ktorým sa snažia tvorcovia niečomu pomôcť. Znamená to, že reklama dokáže tiež ponúknuť priestor na diskusia a experiment. Existujú dokonca aj klienti, ktorí sú ochotní nechať si poradiť a ponúknuť tvorcom priestor na umeleckú realizáciu. Takýto postup je zrejme najmä pri imageových kampaniach (budovanie značky) a už spomínaných charitatívnych spotoch (snaha pomôcť). V týchto prípadoch dokáže byť klient otvorený aj ne-tradičným riešeniam a z reklamy sa ľahko môže stať inteligentný či vtipný krátky film.

Odišný vo filme a reklame je aj spôsob rozprávania. V prípade reklamného spotu má tvorca k dispozícii 30 sekúnd na prerozprávanie príbehu a z nich mu nakoniec zostanú necelé dve tretiny, keďže v závere spotu štandardne prevládajú packoty, produktové informácie či odkazy. Reklamné rozprávanie je rýchlejšie ako to filmové, väčší dôraz sa kladie na jednotlivé zábery a ich obsah. Každý jeden záber sa podrobne analyzuje, rozpracováva, počas realizácie sa na každom zábere pracuje aj niekoľko hodín. Tvorca musí byť schopný vyjadrovať sa presne a v efektívnych skratkách, byť veľmi precízny v tom, čo má ktorý záber vyjadrovať. Prítom nesmie zabúdať na zámer a zadanie spotu. Vo filme to tak nefunguje. Ak vo filme napríklad vidíme hrdinu, ktorý pozerá televíziu, ide jednoducho o ilustráciu činnosti postavy v rámci príbehu. Nejde o propagáciu konkrétneho

televízora. Naopak v reklamnom spote pôjde o kľúčový záber. Na jeho príprave sa bude pracovať aj niekoľko hodín, až kým televízor a vôbec celý záber nebude dokonálny a do posledného detailu kompatibilný s požiadavkami klienta.

Inými slovami, reklama môže byť pre tvorcu výbornou školou, vďaka ktorej si odnesú nielen dobre zvládnuté remeslo, analytický a systematický prístup k práci, ale najmä dôraz na detail či perfektné zvládnutú prácu so záberom. Podľa Lehotského je to aj dobrý prostriedok na prečistenie hlavy, kedy sa tvorca „na chvíľu vzdiali od svojej filmovej tvorby, prečistí si hlavu inou tvorivou prácou a dokáže sa s novým pohľadom vrátiť k svojim vlastným projektom. Získa tak potrebný odstup." Reklama je podľa neho tiež „obrovským prínosom a obohatením najmä pre kameramanov, ktorí získavajú možnosť otestovať si najnovšie výdobytky v oblasti kamerovej, osvetľovacej či inej techniky a následne tieto skúsenosti môžu uplatniť a zužitkovať vo filme." Kameraman Tomáš Juríček vidí prínos reklamy i v tom, že „v prípade reklamného spotu musí tvorca často na ploche 30 sekúnd vytvoriť krátky film, a to nie je jednoduché. Je to vlastne istý druh cvičenia či tréningu, ktorý

sa nedá na žiadnom inom formáte naučiť či získať." Obdobne to vníma aj Michal Novinský, pre ktorého je práca na reklame „istým cvikom v aranžovaní rôznych štýlov, a teda aj novou výzvou." Práca na reklame mu okrem toho umožnila napríklad aj spoznať mnoho ľudí z filmovej sféry, a práve tieto kontakty mu neskôr pomohli získať prácu na filmových projektoch. Reklama teda môže tvorcu posunúť ďalej v oblasti jeho pracovného i tvorivého rastu a vývoja.

Práca v reklame, na filme či v televízii môže, a nemusí byť o naplnení umeleckých ambícií tvorcov. Každá audiovizuálna forma má svoju vlastnú štruktúru, spôsob rozprávania, svoje vlastné pravidlá. Všetky vytvárajú podmienky pre tvorivú prácu, predstavujú novú výzvu. No zatiaľ čo reklama bude naplňovať vízie klienta a sledovať zábery kampane, filmová tvorba bude skôr o hľadani odpovedí pre samotných tvorcov. V konečnom dôsledku je to všetko o individuálnom prístupe, pretože aj na reklame môže tvorca pracovať s postojom, že vytvára umelecké dielo alebo kvalitný krátky film. Každý má dnes predsa na výber.

Barbara Vrťová

(autorka je doktorandka na Katedre produkcie a distribúcie filmového umenia a multimédií na FTF VŠMU)

Animované filmy roku 2010 sa rozrástli

Okrem študentských filmov a snímok Kataríny Kerekesovej *Kamene* a Vandy Raýmanovej *Kto je tam?* vzniklo v roku 2010 ešte niekoľko ďalších animovaných diel. Režisérka dvojica Ivaíd a Ivan Popovičovi sa hľadá podpísala pod ďalších štrnásť častí animovaného seriálu *Maf tak o koliesko viac!* s názvami *Semafor*, *Radar*, *Očkovanie*, *Internet*, *Solárna energia*, *Plasty*, *Röntgen*, *Rádio*, *Pisací stroj*, *Pračka*, *Platobná karta*, *Volkmen*, *Pohyblivé schody* a *Automobil*. Jaro Baran zasa režíroval päť epizód zo seriálu *Ovce.sk*, zameraného na bezpečnosť detí a mládeže – *Deväťdesiatdeväť*, *Ogrgel*, *Korunka krásy*, *Pomsta*, *Hlásna trúba* – a ďalších štrnásť epizód animovaného seriálu *Jurošík* a dve epizódy zo seriálu *Zvedavá sýkorka*.

(míro)

Pätnäštročná akademäia

Roky 1996 a 2006 zoznanü pre slovenské audiovizuálne prostredie dôležitú. Dňa 30. mája 1996 bola založená Slovenská filmová a televizna akademäia (SFTA) a 8. decembra 2006 sa tvorcovia dočkali prvého slávnostného odovzdávania národnej filmovej ceny, ktorá nesie názov jedného z kľúčových diel slovenskej kinematografie Slnko v sieti. Cenu udeľuje SFTA.

„V polovici 90. rokov minulého storočia sa skupina slovenských filmových tvorcov rozhodla vytvoriť Slovenskú filmovú a televiznú akademäiu a v auguste 1996 založila nadáciu s týmto názvom. O okolnostiach by mohli hovoriť vtedajší aktéri – zriaďovateľmi bolo osemnásť osobností, medzi nimi napríklad Dušan Trančík, Dušan Dušek, Dušan Hanák, Ondrej Šulaj, Miloslav Luther, Martin Šulík, Martin Šlivka či Martin Hollý. SFTA sa následne v auguste 1997 transformovala na občianske združenie, ktorým je dodnes,“ hovorí o začiatkoch SFTA jej súčasná výkonná viceprezidentka Zuzana Mistríková a doplnä faktä, ktoré akademäiu dnes charakterizujú. V súčasnosti má akademäia 121 riadnych a 18 čestných členov. Jej prezídium pracuje v zložení Emília Vášäryová (prezidentka), Zuzana Mistríková (výkonnä viceprezidentka), Juraj Nvota (viceprezident), ďalej Peter Dubecký, Marek Leščák, Ján Meliš, Ján Oparty, Stanislav Párnický a Mätýas Prikrler.

Podľa stanov je SFTA verejnoprospešná záujmovä organizácia, ktorá združuje významné osobnosti slovenskej audiovizuálnej kultúry. Jej cieľom je aktívne napomáhať rozvoju du-

chovných hodnôt, podieľať sa na vytváraní systémového prostredia pre stabilizáciu slovenskej audiovizuálnej scény, podporovať rôznorodé kultúrne aktivity spojené s filmom a zaštitíť prezentáciu slovenskej audiovizuálnej kultúry doma i v zahraničí. Vystupuje na ochranu slobodnej umeleckej tvorby a na ochranu záujmov jej tvorcov. Podľa Mistríkovej sa „SFTA od svojho vzniku snaží naplňať všetky tieto svoje ciele. Má jedinečné postavenie v tom, že združuje osobnosti všetkých filmových profesií a práve preto sa na jej pôde odohrávajú aj diskusie o zásadných systémových problémoch slovenského audiovizuálneho prostredia.“ Ktoré udalosti v histórii SFTA za pätnäšť rokov jej fungovania považuje Mistríková za medzníky? „Určite samotný vznik, ktorý vzhľadom na zložité podmienky filmovej tvorby v druhej polovici 90. rokov nebol taký samozrejmý, ako by sa to dnes mohlo zdať. Ďalej získanie postavenia partnera americkej Akademäie filmových vied a umení, ktoré oprávňuje SFTA navrhovať slovenský film na cenu pre cudzojazyčný film, pretože nie v každej krajine je týmto partnerom akademäia. Potom, samozrejme,

vytvorenie národnej filmovej ceny Slnko v sieti v roku 2004 a jej prvé udeľovanie v roku 2006, ktoré ‘prebojovalo’ do života prezídium pod vedením Zuzany Gindl-Tatärovej. A asi aj prvé udeľovanie cien na slávnostnom ceremoniáli, prenäšanom v priamom televíznom prenose v roku 2008, realizované tímom, na čele ktorého stä Emília Vášäryová,“ sumarizuje Mistríková. Na druhej strane by SFTA podľa nej „nemala suplovať niektoré iné platformy, ktoré – podľa môjho názoru – na Slovensku dnes nie celkom fungujú. Prezídium – tak ako tie predchádzajúce prezidiä – sa snaží v tomto smere SFTA viesť. V každom prípade je úlohou SFTA aj vyjadrovať sa k vývoju legislatívneho či inštitucionálneho rámca filmovej a televíznej tvorby a snažiť sa na jeho tvorbe podieľať, a aj to robí.“

Tento rok neslävi len samotnä akademäia, okrúhlych päť rokov ubehlo aj odvtedy, čo SFTA po prvý raz udeľovala národné filmové ceny Slnko v sieti. „Filmová cena bola predstavenä a zároveň po prvýkrát udeľená za výnimočný prínos slovenskej kinematografii režisérovi Jurajovi Herzovi v roku 2004 a jej udeľovanie o dva roky bolo už v cykle, ktorý stanovuje štatút – Slnko v sieti sa udeľuje ako biennä. Nie je však zložité domyslieť si dôvody. V roku 2003 bolo na podporu všetkých aktivít, spojených s filmovou, televíznou a rozhlasovou tvorbou, vyčlenených v štätnom rozpočte približne 30 miliónov korún. Žiaden iný verejný zdroj podpory neexistoval. V rokoch 1998 a 2001 vznikli dva dlhometražne filmy, v rokoch 1999 a 2000 tri. Až roky 2002 a 2003 (šesť a osem premiér) umožnili akademäii o oceňovaní filmov a tvorivých výkonov s nimi spojených začať uvažovať. No a iste nebolo jednoduché v danej si-

tuácii verejného financovania audiovizuálnych aktivít tie iniciatívne náklady pokryť,“ hovorí Mistríková a na otázku, či je národnä filmová cena, ktorá je ako takä prestížnou záležitosťou, vnímanä takto aj v slovenskom audiovizuálnom prostredí, odpovedä: „minimálne odzvy z jej odovzdávania o tom svedčia. Myslím, že je rešpektovaná aj medzinárodne – všetci nominovaní na Slnko v sieti dostávajú pozvánku do Európskej filmovej akademäie.“

A na záver, celé fungovanie Slovenskej filmovej a televíznej akademäie a uplynulé ročníky udeľovania ocenení Slnko v sieti hodnotí Zuzana Mistríková nasledovne: „Všetko to, čo dosiahla akademäia v tomto období, tak mohla urobiť i vďaka tým, ktorí ju vytvorili a viedli predtým. Ochota pani Vášäryovej akademäiu viesť veľmi pomohla. Rovnako ako práca a lojalitä ostatných členov prezidií. Na Slovensku je stále veľmi zložité financovať filmovü tvorbu a, samozrejme, aj ďalšie aktivity s filmom spojené. Občas pomôže len ‘zázrak’. Ostatné dve udeľovania Slnka v sieti pre mňa takým zázrakom sú. Len členovia prezidiä vedia, čo všetko za tým bolo... Z tohto pohľadu považujem za zázrak aj projekt Partner slovenského filmu, ktorý sa SFTA podarilo rozbehnúť vlni. Vďaka značke Zlatý Bažant a televízii JOJ dokäže akademäia pomôcť slovenským filmom vo fáze, kedy ich producenti už často nemajú dost sil a financií dotiahnuť film až k divákovi. Naposledy financie a mediálny televízny priestor z projektu pomohli uviesť do kinodistribúcie film Marhulov ostrov. Keď sa takéto veci podaria, prekrýjú i tie nepríjemné a komplikované momenty, ktoré sa občas vyskytnú...“ uzatvára Mistríková.

Mariana Jaremková

(autorka je filmová publicistka)

Príbeh z juhu

Costou z projekcie nového slovenského filmu *Marhuľový ostrov* som si spomenula na básň Jana Skácela o Južnej Morave, v mnohom pripomínajúcu krajinu toho filmu: *Ať se kdo chce rýpe v našich vinách, / překrásné jsou noci na rovinách, / když sládné marhule / a v polích tvrdne reť. / Když noc je vysoká, když z noční šibenice / viselec visí, / obral u silnice / o lásku člověka a visí pro krádež.* Aj v príbehu debutujúceho scenáristu Petra Lipovského, celovečerného debutujúceho režiséra Petra Bebjaka, kameramana Martina Žiarana, hudobného skladateľa Juraja Dobrakova (a mnohých ďalších) je leto na Dolniackych rovinách plnokrvné a prežiarené, marhule dozrievajú a menia sa na pálenku, sú v ňom aj ľudia, ktorým ukradli lásku, je v ňom i vína a zápas s ňou, napokon aj ten obesenec. A podobná atmosféra smutnej a horúcej uhrančivej náklonnosti, jej začiatkov i koncov.

Je leto a na pláži prímestského bagroviska sa spustí prúdka búrka. Plavkáči chmatajú po dekách a taškách a bežia sa schovať pred privalom z oblohy. Jolana (Szidi Tobias) si nájde úkryt v podjazde pod diaľnicou. Chveje sa od zimy. Prichádza záchranca (György Cserhalmi) v starom malom nákladiaku, dosť hlučnom, ale suchom. Na korbe sú prázdne debničky od ovocia, v záchrancom srdci zabudnutá iskrička vášnivej lásky, ktorú sa na prvý pohľad zamilovanej Jolane podarí rozduchať do plameňa. V jej kalendári, zavesenom v panelákovvej kuchyni, sa nad sebou ako veža začínajú všíť omamne blažené srdiečka, značky uskutočnených

zaľúbených stretnutí, spolu prežitých dní. Kam vedie tá veža? Do neba?

Veža už nerastie. Milenec neprišiel. Milenka si zúfa. Nerozumie. Ak láska neprichádza k nej, vyberie sa ona za láskou. Nevie presne kam. Ale ide tam na starom malom nákladnom aute, dosť hlučnom a všeličo si pamätajúcom. Krajinu rozpáľuje horúce slnko. Jolana na noc nechcena uviazne na majeri na samote, kde bývajú synovia muža, ktorému patrili jej kalendárové srdiečka. Jedna noc sa pretiahne na víkend, po víkende sa odchod domov tiež odloží... Z Jolany sa stáva Babika, tak je to v tom kraji zvykom. Babikin život je iný ako Jolanin, akoby sa odohrával v inom svete. Ten nový sa na ten jej starý priveľmi nepodobá...

Film *Marhuľový ostrov* drží pokope na slovenské pomery nemiernie pevne, je z rodu takých, ktoré sa nemusia ospravedlňovať. Má silný príbeh, hoci aj intímny a odohrávajúcí sa na nevelkom kúsku krásnej zeme (to nám kamera sprostredkúva v každej novej chvíli). Má príbeh, ktorý si môže dovoliť rezignovať na ozrejmovanie minulosti hlavnej hrdinky a jej sociálne ukotovanie bez toho, aby diváka miatol a privádzal do rozpakov; môže si dovoliť len jemne a spočiatku aj vtipne sa pohrávať s maďarsko-slovenskou národnostnou kartou, lebo má namierené inam, do všeobecnejšie platných človečenských sfér. Film *Marhuľový ostrov* dokázal veľa vyzobrať obrazom, vzdal sa humoru ani napriek svojmu celkovému vážnemu, dramatickému až bôľnému ladeniu, šetril vyrieknutými replikami, mohol si to dovoliť, lebo zabýval svoj

foto: D.N.A. Production

vesmír silnými postavami. Je z neho cítiť niečo, čo sa zo slovenských hraných filmov posledných dekád úplne vytratilo – poctivosť a autorskú, tvorivú pokoru v tom pozitívnom zmysle slova. Pravdepodobne sa v príbehu tvorby museli robiť kompromisy, ale divák do toho zápasu filmárov s realitou nie je vťahovaný.

Marhuľový ostrov stojí (nie len) na hercoch. Koncertne sa predvádzajú Attila Mokos a Peter Nádasi v úlohách bratov Lajcsiho a Jancsiho. Po filmovej svadbe nadránom, keď ostali len skalní, aj tí zväčša nevnmajú, Nádasi na stole s bielym brusom tancuje a spieva svoje trýznivé opilecké vyznanie – a pripomína Gréka Zorbu (Anthony Quinn) či Čangala (Bírol Únel) z Gatlifovho filmu *Transylvánia*.

Postava Jolany – Babiky bola písaná priamo na telo jej herckej predstaviteľke Szidi Tobias. Hodí sa do kolónky fem-

me fatale, ale nie úplne. Stáva sa osudovou (i osudnou) pre mužov, ktorých stretáva, rozvracia ich životy, navonok deštruuje. Ale jej úmysly nie sú typicky femefatalské. Nie je to typická kráska, skôr žena s dušou. Nie je to vypočítavá mrcha, idúca za svojím cieľom hlavanehlava. Je to žena prahnúca po láske, duševnej i fyzickej spolupatričnosti. Nie je to diablica, ktorá za každú cenu potrebuje mužov pokoriť. Je to žena ochotná sa pre lásku obetovať, tak ozajstne, bezo zvyšku. Čisté úmysly však nebývajú vždy zárukou čistého, veselého výsledku. Babika v poslednom filmovom obraze, keď sú všetky kruhy uzavreté (ale budúcnosť ostáva otvorená), mohla by si spomenúť na Skácelove verše: *Zapomenout co bude přístě / a neváhat a znovu jít / ve stínu léta přes strniště / a bosé srdce nezradit...*

Zuzana Mojišiová
(autorka je filmová teoretička)

Marhuľový ostrov (Slovenská republika, 2011)

Réžia: Peter Bebjak. **Námet:** Peter Lipovský. **Scenár:** Peter Lipovský. **Kamera:** Martin Žaran. **Strih:** Ondrej Azor. **Hudba:** Juraj Dobrakov, Tamás Szarka (Ghymes). **Hrajú:** Szidi Tobias, Attila Mokos, Peter Nádasi, György Cserhalmi a ďalší. **Minutáž:** 102 min.

A zasa ďalší rok

Popredný americký kritik Roger Ebert považuje Mikea Leigha spolu s režisérmi Paulom Thomasom Andersonom, Toddom Haynesom a Toddom Solondzom za objaviteľov svojbytného žánru. V skúmovanom pohľade na každodenný život odhaľujú jeho zvláštnosti, cudzosť, rozpory či osamelosť.

Zaklínacia formula každodennosti sa pre menej invenčných režisérov, akým je Mike Leigh, môže stať ospravedlnením pre bezradnosť (autorského) názoru a východiska. Nebombastická interpretácia skutočnosti je v Leighovej niekoľkodesaťročnej tvorbe previazaná s metódou improvizácie, ktorú využíva od pôsobenia v divadelnej sfére. Nevychádza z pevného scenára, ale vytvára ho spolu s hercami, s ktorými väčšinou spolupracuje pravidelne. Filmové postavy a situácie získavajú základ v zážitkoch a skúsenostiach protagonistov s realnými ľuďmi v reálnych podmienkach. V distribučných materiáloch sa potom môžeme dočítať o žánrovom zaradení režisérových filmov k dráme a komédii, čo je odrazom jeho metódy: zachytiť život tak, ako plynie – s trpkými a smiešnym súčasne.

V Leighových predchádzajúcich (a u nás v kinách uvedení) dielach *Nahý* (1993), *Dve tváre Very Drake* (2004) a *Happy-Go-Lucky* (2008) nájdeme veľa charakteristických rysov, ktoré sa s miernymi obmenami objavujú aj v jeho poslednom filme *Ďalší rok*. Je to napríklad dôraz na príslušnosť ku konkrétnej spoločenskej triede, ktorý je pre Veľkú Britániu stále príznačný, aj keď už nie s takou intenzitou ako v 50. rokoch minulého storočia, do ktorých bola si-

tuovaná „anjeličkárka“ Vera Drake. Hlavné postavy Leighových filmov: excentrická Poppy z *Happy-Go-Lucky* či frustrovaný Johnny v *Nahom* (explicitný odkaz na *Odysea*) boli doslovne aj metaforicky na ceste – a okolo nich panoptikum postáv túžiacich po šťastí. Poppy aj Johnny hoci s diametrálne odlišnými postojmi im „namiešali“ terapiu, učiteľsky nekonvenčnú v ženskom podaní a svojsky drsnú v mužskom. Obe postavy boli navyše skonštruované tak, že nevyvolávali u divákov jednoznačné reakcie: hravá tridsiatnička bez myšlienok na usporiadaný rodinný život a násilnícky, opovrhľivý (hľadajúci), skrátka novodobý „rozhnvaný mladý muž“.

Môže sa zdať, že v *Ďalšom roku* prebral terapeutickú funkciu manželský pár Gerri (je povolanimi terapeutka) a Tom. Šesťdesiatnici so svojím domom na londýnskom predmestí sú stabilným modelom, ktorý ako jadro atómu priťahuje ľudí krúžiacich okolo nich – osamelých, obéznych, holdujúcich alkoholu, jednoducho, nešťastných. Voči nim pôsobí dvojica neznesiteľne dokonale, akoby vystrihnutá z katalógu na prežitie poslednej tretiny svojho života v harmónii: spoločné zaspávanie v objatí, spoločná láska k vareniu, vlastnoručne vypestovanej zelenine a cestovaniu. Hoci sa Leigh v celej svojej tvorbe vyhýba zjavnému stanovisku a funguje viac ako pozorovateľ a sprostredkovateľ spoločenských javov, tu si neodpustil vtipný a explicitný komentár pri menách Tom a Gerri. Ďalšími vpašovanými indiciami sú detaily tváří, ktorých výrazy nekorespondujú s vysloveným. Pod

foto: ASFK

triviálnymi rečami pri jedálnom stole o jedle a pri jedle je zreteľná rovina, ktorá naznačuje osamelosť a nepochopenie trpiacich a neúspešných, teda tých druhých. Prísny a profesionálny terapeutický pohľad nad dvojitou bradou Gerri sa stáva karikatúrou porozumenia v sprievide frázy: „musíš prijať zodpovednosť za svoje správanie“, „každý si vyberáme z viacerých možností“, „život nie je vždy príjemný, všakže“. Občasné citové výbuchy prichádzajú neočakane a ich dramatickosť je silno potlačená. Dej sa mimochodom, v behu času, odídu a prídu – tak, ako sa striedajú ročné obdobia, rámcujúce výstavbu filmu. Spolu s nevysvetľovaním motívov, ktoré vedú k správaniu jednotlivých postáv, dostáva dvakrát vcelku široký priestor na interpretáciu a voľbu pozície, na čiu stranu sa prikloní. Opakované zhladnutie filmu dokáže zamávať s divákovými sympa-

tiami voči postavám a názorom na ich postoje.

Oproti predchádzajúcim Leighovým filmom sa *Ďalší rok* stal viac klaustrofobickým a mlčiacim, uzavretým v typicky anglickom tehlovom dome. Vonkajšie realie doňho prenikajú v náznakoch, v nepatrných obrazoch (v kontraste s eko-priateľským postojom dvojice) upchatých autostrád, zelených golfových ihrísk, obkolesených mrakodrapmi a rozšírovaním zástavby. Leigh aj napriek znútorneniu prostredia a problémov postáv zostal verný akémusi verejnému nálonu, ktorý ho vzťahom režisér – mesto – postava radí k Fellinimu (Rím) a Ozuovi (Tokio). Ešte naliehavejšie ako v minulosti si však všima presvedčenie členov strednej triedy o vlastnej dôležitosti, zabúdajúce na vlastné limity.

Zofia Bosáková

(autorka je študentka filmovej vedy na FTF VŠMU)

Ďalší rok (Another Year, Veľká Británie, 2010)

Réžia: Mike Leigh. **Scenár:** Mike Leigh. **Kamera:** Dick Pope. **Hudba:** Gary Jershon. **Strih:** Jon Gregory. **Hrajú:** Jim Broadbent, Lesley Manville, Ruth Sheen, Oliver Maltman, Peter Wight a ďalší. **Minutáž:** 129 minút.

film > projekt

Po účasti na filmových festivaloch sa do slovenskej filmovej distribúcie dostáva aj film *Projekt Frankenstein*. Je v poradí štvrtým filmom výraznej režisárskej osobnosti súčasného maďarského filmu Kornéla Mundruczóa. Režisérove predchádzajúce diela zaujali predovšetkým festivalové publikum. Jeho celovečerný debut *Šťastné dni* (2002), ocenený Strieborným leopardom na MFF v Locarne, je komorným príbehom mladých ľudí na okraji spoločnosti, ktorých predstavy o živote sú konfrontované s realitou. Filmový muzikál *Johanna* (2005) sa zasa premietal v rámci sekcie Un Certain Regard na MFF Cannes. Baladickým filmom *Delta* (2008) sa Kornél Mundruczó zaradil medzi súťažné kone režisárskej stajne cannského festivalu. Jeho nový film *Projekt Frankenstein* bol uvedený v hlavnej súťaži MFF Cannes v roku 2010. Kritika ho neprijala s veľkým nadšením, čím teda upútava pozornosť festivalov a publika?

Režisér Mundruczó si vybral na spoluprácu silných spoluhráčov. Predovšetkým opäť scenáristku Yvette Bíró (*Johanna*, *Delta*, *Projekt Frankenstein*) a šikovnú producentku Viktóriu Petrányiovú (Proton Cinema). Študoval

herectvo, venuje sa aj divadelnej réžii pre renomované divadlá (KrétaKör) a občas sám pôsobí ako filmový herec. Vo filme *Projekt Frankenstein* jednu z hlavných postáv zveril sám sebe. Stvárnil režiséra Viktora, ktorý hľadá hlavného predstaviteľa do svojho nového projektu a zároveň je predovšetkým biologickým otcom – tvorcom mladého Rudiho. Rudi ušiel z detského domova a rozhodol sa, že vyhľadá svojho otca a matku, no pritom – nájde lásku, zabije a trpí. Pri hlbšej analýze by sme vo filme našli viaceré podobnosti so známym gotickým románom Mary Shelley *Frankenstein*, Mundruczó sa ním však nechal len inšpirovať. Predlohou k filmu mu bola skôr rovnomenná divadelná hra z roku 2007.

Prolog k filmu je dôležitým kľúčom na sledovanie rozprávania príbehu o zvláštnom vzťahu syna a otca. Už počas úvodnej scény Mundruczó definuje väčšinu svojich režijných postupov, ktoré uznávalo viacero významných režisérov pred ním: doverovať svojim spolupracovníkom, ale pritom si stanoví jasnú štruktúru a byť dôsledným v spôsobe filmového rozprávania. „Nehrať“, ale byť postavou, charakterom, uviesť postavy

foto: ASFK

do situácie a nechať ich konať, byť režisérom – pozorovateľom. (Počas cesty autom na casting Viktor telefonuje s producentkou a hovorí: „*Herci sú mŕtvy materiál.*“) Je zaujímavé všimnúť si podobnosť civilného herectva režiséra, tvorcu, otca Viktora (Kornél Mundruczó) a syna Rudiho, mladého Frankensteina (Rudolf Frecska), predovšetkým detaily mimiky zredukovanej do drobných úsmevov alebo do hlbokého smútku (scéna s vianočným stromčekom, keď Viktor rozsvieti žiarovky alebo scéna castingu s mladým Rudim).

Príbeh je jasne rozdelený do troch častí. Úvod, prolog predpovedá charakter a budúce konanie postáv. Stredná, centrálna časť je až hororová, plná konfliktných situácií, smrti, nie však umelej hystérie. Vzťahy postáv sa odohrávajú v priestoroch spustnutého budapeštianskeho domu. Záver filmu je katastrofický a katarzný zároveň. Zo špinavej mestskej zimy postavy unikajú do krajiny ticha a snehu. Kameramanovi (Mátyás Erdély) sa podarilo vytvoriť pocit priestranosti aj v stiesnených a uzavretých priestoroch domu, v ktorom sa odohráva najdlhšia časť príbehu. Mundruczó využíva jednodu-

chý spôsob obrazového rozprávania: kvety, ktoré mladý Rudi kúpi pre svoju matku na cintoríne, biely sneh a na ňom krv, rýchla a efektívna scéna smrti očička. Dialógy sú presné a jasné, ani jedno slovo nie je navyše. Táto snaha o minimalizmus sa prirodzene pretavila aj do spôsobu snímania.

Mundruczó je dôsledný režisér, ktorý zreteľne a postupne dávkuje predstavu a pravidlá svojho sveta. Jeho filmy spájajú opakujúce sa motívy. Napríklad *Delta* rozpráva príbeh strateného syna, ktorý sa vracia do špecifického a uzavretého prostredia ústia rieky. Podobne ako vo filme *Projekt Frankenstein*, aj vo filmoch *Šťastné dni* a *Delta* ide o postavy outsiderov – „frankensteinov“, ktorí hľadajú šťastie a nájdu opak. Od začiatku sú odsúdení na samotu, nepochopenie a zatratenie.

Posledný film Kornéla Mundruczóa je svojráznym projektom s vlastnou alchýmiou, atmosférou a tajomstvom. Mundruczó je ale viac ako len inžinierom a projektantom. Je vynálezcom, tvorcom vlastného sveta, ktorý funguje a fascinuje.

Daniela Chlapíková

(autorka sa podieľa na organizácii letného filmového seminára 4 živly)

Projekt Frankenstein (Széldi teremtés – A Frankenstein-terv, Maďarsko / SRN / Rakúsko, 2010)

Réžia: Kornél Mundruczó. **Scenár:** Yvette Bíró, Kornél Mundruczó. **Kamera:** Mátyás Erdély. **Strih:** David Jancsó. **Hrajú:** Rudolf Frecska, Kornél Mundruczó, Lili Monori, Kitty Csíkos, Miklós Székely B. a ďalší. **Minutáž:** 105 min.

foto: ASFK

Nová šanca pre dokument?

S heslom Smrť dokumentárneho filmu! sa v dňoch od 13. do 16. apríla 2011 konal v Košiciach druhý ročník festivalu dokumentárnych filmov DOCsk. V zdanlivom rozpore však nešlo o skutočnú výzvu k „zavraždeniu“ dokumentu (je to citácia z tézy Jána Gogolu ml., podľa ktorej je označenie dokumentárny film nejasné a zavádzajúce), ale o prehliadku dokumentárnych filmov, zameranú najmä na súčasnú tvorbu slovenských a českých autorov.

Práve tie sa v programe predstavili v sekcii Súčasná romantika, v ktorej svoj priestor našli začínajúci režiséri (študenti, amatéri), ale aj už etablovaní filmári so svojimi novinkami (P. Kerekes, Marek Šulík, J. Vojtek...). Určite nielen pre mňa, no i pre mnohých iných bola najsilnejšou časťou programu retrospektíva slovenského režiséra Žijúceho v USA Miša Suchého za účasti samotného tvorcu i jeho syna, ktorý vo viacerých jeho dielach vystupuje. Festival ponúkol aj pohľad do minulosti – Horizont histórie – a divákovi predstavil priam „fajnšmekerský skvost“ z našej kinematografie, a to domácu oficiálnu filmovú produkciu monopolnej spoločnosti. Nástup z obdobia Slovenského štátu. Táto téma bola výborne doplnená výstavou oficiálnej propagandistickej tvorby fotografov pracujúcich v tomto období – V tieni tretej ríše.

K jedným z „highlightov“ festivalu patrila osobná účasť českého režiséra a dramaturga Jana Gogolu ml. a slovenská premiéra jeho filmu *Hranice po našim*. Jan Gogola ml. mal na festivale aj vlastnú sekciu a viedol tiež prednášku Smrť dokumentárneho filmu!, ktorej názov si festival osvojil ako svoje motto. Špeciálnou festivalu bo-

la netradičná exkurzia filmovou plavárnou. Tú viedol zasa režisér Peter Kerekes spolu s Janom Gogolom ml., tvorcovia filmu 66 sezón, ktorým končil minulý ročník festivalu. Takto film dostal nový rozmer, účastníci vytvárali novú podobu košických sezón a konečným filmom sa stal zážitok každého jedného zo zúčastnených.

Festival v Košiciach mi dal dobrý pocit. Na Slovensku sa opäť deje niečo nové, našli sa ľudia, ktorí vkladajú svoju energiu do rozvoja našej kultúry a otvárajú priestor nielen pre tvorcov, ale aj divákov, cinefilov, fanúšikov dokumentárneho filmu z domáceho a českého filmového priestoru. Po úpadku dlhoročne etablovaného dokumentárneho festivalu Etnofilm Čadca si tento nováčik našiel vhodný čas pre svoj príchod. Verím, že mu rokmi pribudnú nielen skúsenosti, ale podarí sa mu dosiahnuť aj svoje plánované méty, stať sa súčasťou medzinárodných festivalov s hojnejšou účasťou divákov, ako tomu bolo tento rok. Som si istá, že neolutujete, ak mu k tomu na budúci rok svojou návštevou dopomôžete.

Tereza Krížková

(autorka je študentka dokumentárneho filmu na FTF VŠMU)

Rozpačitý dojem

Leitmotívom 13. ročníka Medzinárodného festivalu frankofónneho filmu (FIFFBA) Bratislava, ktorý sa uskutočnil od 13. do 17. apríla 2011, bol návrat do centra mesta. Konal sa v kine Mladosť, v kinosále Slovenskej národnej galérie a v FK 35 mm na pôde FTF VŠMU.

Na festival lákali plagáty s heslami *Nech žije Mladosť!* a *Chceme kiná v meste!*, zánik kín bol témou zvučky Juraja Krasnohorského a jeho súčasťou bola aj diskusia na tému Vráfme filmy do centra mesta!, na ktorú prijali pozvanie zástupcovia mesta, filmárskych organizácií i kín. Namiešťa je však otázka, prečo práve teraz (keď vlni našiel festival po zániku kina Tatra strechu nad hlavou v multiplexe) a či sa táto situácia vôbec dá zmeniť. (Faktom je aj to, že kinosála SNG nie je klasickým kinom a obsedieť na jej drevených sedadlách povedzme pri trojhodinovom dokumente *Ceaușescu* si vyžadovalo nadľudské úsilie.)

Bez ohľadu na počet a stav kín v Bratislave, však kvalitné filmy stále lákajú. FIFFBA ich uviedol šesť desiatok, vrátane krátkometrážnych. V rámci Predpremiér to boli nové snímky François Ozona (*Profesionálna manželka*), režisujúceho herca Mathieua Amalrica (*Turné*), Jeana-Luca Godarda (*Socializmus*), Antonyho Cordiera (*Milujte sa, s kým chcete*) a potenciálny klubový hit *Imaginárne lásky* kanadského režiséra Xaviera Dolana. Sekcia Krém de la Krém ponúkla oceňované filmy známych tvorcov (rodinnú drámu s politickým podtextom *Žena, ktorá spieva* režiséra Denisa Villeneuvea, kostýmový historický film Bertranda Taverniera *Princezná z Montpensier* či roadmovie dvojice Benoît Delé-

pine a Gustave Kervern *Na marmuť*), kým sekciu Nuvé tvorili prevažne debuty. Uvedené dokumenty sa zaoberali politikou (*Niečo o Gruzínsku*, r. Nino Kirtdzézé; *Ceaușescu*, r. Andrei Ujică), postavením žien v krajínach tretieho sveta (*Ženy sú hrdinky*, r. JR), umením (tvorba výtvarníka Anselma Kiefera vo filme Sophie Fiennes *A tráva ponad vaše mestá porastie*) či oranguťanou „babičkou“ v parížskom zvercni (*Nénette*, r. Nicolas Philibert). Krátke filmy sa uvádzali v štyroch blokoch i ako predfilmy, škoda však, že bez slovenských podtitulkov. Od sekcie slovenských filmov Všetko čo mám rád, pochopiteľne, ťažko očakávať niečo objavné, svoj nepochybný dokumentaristický talent v nej ale opäť potvrdila Viera Čákanyová filmom *Update*.

Rozptyl festivalu do troch priestorov mu ubral na atmosfére, ktorú zasa môžu pomôcť vytvárať stretnutia s filmovými tvorcami. Avizovaná hviezda – herec a začínajúci režisér Louis Garrell (*Krajčírík*) – na festival napokon neprišiel, čo sa zaiste môže stať, že však na jednom z premiataní predstavil akéhosi muža so slinečnými okuliarmi na nose práve ako Garrella, to by sa stať rozhodne nemalo. Aj táto epizóda prispela k trochu rozpačitému dojmu, ktorý tohtoročný FIFFBA zanechal.

Jaroslav Hocheľ

(autor je filmový publicista)

Taliansko, politika, hudba - film!

Príbeh, kde hrá anglická herečka ruskú manželku talianskeho podnikateľa, v pôvodnom znení s maďarskými titulkami na kópii a so slovenskými elektronickými – no, kde inde ako na Febiofeste by ste toto zažili? Jeho aktuálny 18. ročník sa odohrával v Bratislave od 25. do 30. marca 2011 a potom v ďalších siedmich mestách na Slovensku až do 17. apríla 2011. Jeho program tvorilo 14 sekcií.

„*Podujatie má jasnú, vyprofilovanú dramaturgiu – nedá mi však nepoložiť otázku, či nie až príliš. Nejaký nový nápad by po tých rokoch príjemne prekvapil.*“ Takto som zakončil hodnotenie vlaňajšieho Febiofestu v tomto časopise. A zdá sa, akoby moja poznámka bola vyslyšaná: za príjemné osvieženie považujem zameranie na taliansku kinematografiu. Pravda, keby išlo o jedinú sekciu, nebolo by na tom nič novatorské, ale v rámci Febiofestu došlo k prepojeniu pohľadu na súčasný taliansky film (sedem diel z rokov 2004 až 2010, jedno z nich na predstavení nazvanom Prekvapenie Febiofestu, čo bol ďalší dobrý fah smerom k divákovi) s pripomenutím, resp. znovuoobjavením snímok zo 60. a 70. rokov minulého storočia (Marco Bellocchio, Damiano Damiani, Ermanno Olmi, Luigi Comencini), ktoré boli súčasťou sekcie Kino-Ikon Archív Plus. A bonusom bola možnosť konfrontovať si dojmy z videoných filmov s názormi talianskych i slovenských filmových kritikov v štúdiách uverejnených v ostatnom čísle časopisu Kino-Ikon. Zo sedmičky zaujímavých titulov spomeňme aspoň viscontiovsky ladený film Lucu Guadagnina *Ja som láska* (naň narážam v perexe) a vyni-

kajúcu adaptáciu bestselleru Paola Giordana *Osamelosť prváčik*, ktoré už boli uvedené v distribúcii (*Občiansky preukaz, Najväčší z Čechů, Čas grmáas, Devínsky masaker*), bol určite prekvapením Hřebejkov záznam operného predstavenia *Zitra se bude...* z pražského Divadla Kolowrat. S týmiami súvisiacimi s hudbou sa popasovali aj Miroslav Janek v dokumente *For Semafor*, venovanom súčasnej českej hudobnej scéne, a Marek Šulík s Janou Kovalčíkovou vo filme *Cigarety a pesničky* o podnetnej spolupráci rómskych amatérskych spevákov s profesionálnymi hudobníkmi. Do politickej tematiky zabrádli Peter Hodál a Zuzana Lísková v snímke *Teraz fa máme radi*, zachytávajúcej atmosféru predvolebných mítingov pred vlaňajšími parlamentnými voľbami, ktorá je v princípe zábavná, ale pri použitej metóde podávania reality (realita = trápnosť) a trvaní 47 minút chvíľami únavná. Formálne i obsahovo pozoruhodným filmom sú *Identity Petržalky* z dielne Juraja Chlpíka, v dobrom zmysle slova poznačené profesiou autora ako kameramana

kajúcu adaptáciu bestselleru Paola Giordana *Osamelosť prváčik*, ktoré už boli uvedené v distribúcii (*Občiansky preukaz, Najväčší z Čechů, Čas grmáas, Devínsky masaker*), bol určite prekvapením Hřebejkov záznam operného predstavenia *Zitra se bude...* z pražského Divadla Kolowrat. S týmiami súvisiacimi s hudbou sa popasovali aj Miroslav Janek v dokumente *For Semafor*, venovanom súčasnej českej hudobnej scéne, a Marek Šulík s Janou Kovalčíkovou vo filme *Cigarety a pesničky* o podnetnej spolupráci rómskych amatérskych spevákov s profesionálnymi hudobníkmi. Do politickej tematiky zabrádli Peter Hodál a Zuzana Lísková v snímke *Teraz fa máme radi*, zachytávajúcej atmosféru predvolebných mítingov pred vlaňajšími parlamentnými voľbami, ktorá je v princípe zábavná, ale pri použitej metóde podávania reality (realita = trápnosť) a trvaní 47 minút chvíľami únavná. Formálne i obsahovo pozoruhodným filmom sú *Identity Petržalky* z dielne Juraja Chlpíka, v dobrom zmysle slova poznačené profesiou autora ako kameramana

foto: ASFK

Tohtoročný Febiofest sa zamerl na taliansky film. Záber z filmu Ja som láska.

a fotografa. A v neposlednom rade – vlajkovou loďou tejto sekcie i celého Febiofestu bol Česko-slovenský dokument talentovanej Eriky Hníkovéj *Nesvadbovo*, ktorý tu ako otvárací film celého podujatia odštartoval svoju cestu do klubovej distribúcie. Hoci uvedenie niektorých krátkometrážnych filmov nebolo premiérové, treba ho uvítať, lebo vo viacerých prípadoch ide o jednu z mála ciest týchto diel k divákovi.

Deväť titulov rôznej metráže ponúká sekcia Český dokumentárny film 2010, medzi nimi aj snímku *Olga* slovenskej poslucháčky FAMU Viery Čákaňovej, ktorá bezprostredne súvisí s jej filmom *Alča*, uvedeným na Febiofeste vlani. Kým vo filme *Alča* zobrazovala život staršej ženy postihnutej Alzheimerovou chorobou formou hranej rekonštrukcie, vo filme *Olga* využila záznamy reálneho života autentickú protagonistku, ktoré na žiadosť režisérky – pôvodne s úmyslom využij ich iba ako podklad pre film *Alča* – urobila ona sama. Hoci sú snímané situácie niekedy neúmerne dlhé, ide o zaujímavý experiment vychádzajúci z prapodstaty dokumentárneho filmu. Takisto tradične ponúka Febiofest aj nové české televízne filmy, popri ich kvalite a kvantite stojí za zmienku účasť mnohých slovenských hercov (v Prahe naturalizovaný Branislav Holíček, ale aj Martin Huba, Juraj Kuku-

ra, Milan Křažko, Emil Horváth, Lucia Siposová, Lucia a Petra Molnárové).

Slovenských tvorcov, ktorí vytvorili pozoruhodné dokumenty na slovenské i české témy, pripomenula sekcia Slovenská inventúra Febia 1992 – 2010. Z domácich zdrojov vychádzal výber z tvorby Martina Slivku z rokov 1963 až 1973 i pocta jubilujúcemu Eduardovi Grečnerovi (*Drak sa vracia*), kým ďalšieho jubilanta Fera Feniča pripomenul jeho skvelý barandovský debut *Džusový román*. V prípade poľského režiséra Andrzeja Munka (*Eroica*) išlo o pripomienku nedožitého 90. narodenin (a zároveň 50. výročia tragického úmrtia).

Priestorová rozptýlenosť Febiofestu (v súčasných bratislavských podmienkach prakticky neriešiteľná) bola vyzváňajúca pestrosťou programu, v ktorom sa stretli hrané filmy s dokumentárnymi (vrátane sekcie venovanej poľským dokumentaristom Marcelom a Pawłovi Łozińským), filmová klasika (o. i. reštaurované filmy s Audrey Hepburn a snímky s mafiánskou tematikou) s horúcimi novinkami (predpremiéry ASFK). Febiofest na jednej strane pomáha udržiavať filmovú pamäť, na druhej strane sa snaží byť na pulze aktuálneho diania v slovenskej, českej i svetovej kinematografii. Dobrá kombinácia!

Jaroslav Hocheľ

(autor je filmový publicista)

Umelec, analytik, mysliteľ

Na bratislavskej časti 18. medzinárodnej prehliadky filmu, televízie a videa Febiofest sa okrem filmových projekcií uskutočnilo aj niekoľko sprievodných podujatí, ktoré sa svojím zameraním viazali k programu prehliadky. Jedným z nich bol aj krst čerstvo vydaného 2-DVD *Martin Slivka – Výber z tvorby* z edičného oddelenia SFÚ, ktoré obsahuje kolekciu deviatich dokumentov tohto významného slovenského režiséra, scenáristu, dramaturga, filmového teoretika a etnológa z obdobia rokov 1963 – 1973. Nosič slávnostne dňa 29. marca 2011 na pôde VŠMU, ktorej Filmová a televíznu fakultu Slivka zakladal, pokrstil dramaturg Rudolf Urc, jeden z autorov publikácie *Ostáva človek – Martin Slivka*, a filmový publicista Pavel Branko, odborník na slovenský dokument, ktorého slová, sprevádzajúce cestu výnimočného 2-DVD na svet i s vlastným pohľadom na výber Slivkových filmov na nosiči, si môžete na tomto mieste prečítať...

Siče už vysvitlo, že DVD-čka nie sú pamätník *nad kov trvácejší*, rovnako ako filmový či magnetický záznam, no v rámci ľudskej mierky majú Šulíkov dokument s výstižným názvom *Martin Slivka – Muž, ktorý sadil stromy*, rovnako ako toto 2-DVD, predsa len isté znaky trvácnosti, takže ich začleňujú do prúdu kontinuity kultúrneho povedomia.

Martin Slivka bol majstrom renesančného typu, teda nie iba vynikajúcim filmárom, ale aj uznávaným etnológom, kultúrnym antropológom a filmológom. Z takého rozsiahleho diela sa ťažko vyberá, aj keď ide len o filmový segment.

Z vybranej kolekcie číťť, s akou účtou a znalosťou zostavovateľia pristupovali k úlohe vybrať to najcharakteristickejšie. Je to

ich verzia pohľadu a zahrňa podstatné stránky osobnosti, ktorá pole filmu i tak zo všetkých strán prečnieva. A tak tu máme jeho najvýznamnejší etnografický dokument *Voda a práca*, rovnako ako prvý vrchol jeho tvorby, *Odchádza človek*, ktorý v polohe filozoficko-básnickej oslavy väzieb jednotlivca a spoločenstva v hodine smrti spieva týmto spoločenstvám labutiu pieseň na pozadí čias, keď im kolektívne atomizovaný moderný život odzváňa.

To sú dve výsostne autorské diela z oblasti dokumentárneho filmu ako umenia. Oproti *Odchádza človek* stoja *Bulharské oplakávacie piesne*, etnografická dokumentácia, vedecký záznam obradu v surovej podobe. Predložený súbor nám tak cez tieto dvojčatá

ponúka ojedinelú možnosť konfrontovať si, ako odlišne narába filmár-umelec a etnológ-vedec s prevažne zhodným obrazovo-zvukovým materiálom podľa zámeru, ktorý sleduje. Táto dvojica predstavuje teda „takrečeno“ malý dokumentaristický workshop v kocke. Za dokumentárny film by sa však zámerne netvárený záznam vydávať nemal.

Ostatné tituly z rozličných strán dokumentujú jednak precíznosť kryštalizácie autorských zámerov, jednak spoločný úbežník, ktorý spája dva hlavné tematické okruhy. Ak *Voda a práca* či *Odchádza človek* stavajú do popredia etnografickú zložku, *Ikony*, *Balada v dreve* či *Posledná večera*, typické filmy o umení, pri hlbšom pohľade odhalia, o koľko väčšmi je ich témou ľudsky zobrazovania, a teda antropologicky dokladová zložka, než špecifiká dobových vyjadrovacích konvencií. Výber tak ukazuje, ako nad oboma okruhmi vzniká spoločná klenba. Nuž, a ako by v takom výbere mohol chýbať aspoň jeden z dokumentov o Slivkovom celoživotnom

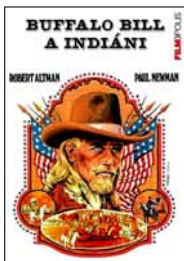
symbiotickom druhovi Plickovi, otcovi voľbou – veď ich o ňom nakrútil štyri. Alebo *Martin Jonáš* či iná ukážka zo série vojvodinskej insity, ktorej sa Martin toľkokrát venoval. Hádám len variácia na *Ikony* po bulharsky, *Odosobnení*, neprispieva do celkového obrazu ničím, čo by ostatné filmy nehovorili výraznejšie.

Bolestne mi tu však chýba druhý vrchol Slivkovej tvorby, a to medailón *Ľudovít Fulla*, podľa mňa antipód k *Odchádza človek* tým, ako sa obidva, ibaže protismerne, venujú vzťahu: jednotlivec a spoločenstvo. Martin Slivka v tom básnivom portréte prenikol nielen k podstate tajomstva Fullovej tvorby, ale k tajomstvu tvorby vôbec, teda nepriamo aj tej vlastnej. Tu tiež najvýraznejšie vyjavil svoju vlohu režiséra dirigenta, ktorý si vie vybrať ideálne zohratý tím. Kto okrem Slivku by bol v Milani Rúfosovi vytušil autora, ktorý jeho zámer pozdvihne na nadosobnú úroveň? Veď sprievodné slovo býva v medailónoch spravidla faktografiou či ódou, nie umelecky nosným faktorom.

Vlastne si tu teda projektujem svoju osobnú verziu virtuálneho 2-DVD, a nepochybujem, že každý, kto sa Slivkovi bližšie venuje, by si vedel predstaviť inú, zasa trochu odchylnú virtuálnu verziu, svojmu srdcu najbližšiu. Lenže kto povie A, musí povedať aj B. Keď ti tam niečo tak chýba, čo by si teda vyhodil, aby si naň našiel miesto? A tu sa odpoveď hľadá už ťažko, lebo *Ľudovít Fulla* má dvadsať štyri minút, kým *Odosobnení* sedem. Buďme teda zostavovateľom vďační za ich inšpiratívnu reálnu verziu, s ktorou si dali toľko práce, a dúfajme, že sa dočkáme aj ďalších výberov. Lebo vyberať je naozaj z čoho.

Pavel Branko

(autor je filmový publicista)

Buffalo Bill a indiáni

(H.C.E.)

70. roky v americkej kinematografii znamenali najmä radikálne „vytriezvenie“ z revolučného nadšenia predchádzajúcej dekády a okrem postupného formovania tzv. blockbusterov sa ich väčšia časť nesie aj v znamení kritiky – kulminujúcej po afére Watergate – nastupujúceho politického establishmentu a zväčšujúceho sa podielu konzumného štýlu života naprieč spoločnosťou. Kritickej reflexii sa nemohol vyhnúť ani western, ako najtradičnejší a signifikantný žáner hollywoodskej produkcie. Robert Altman si ako ústredného hrdinu svojho filmu z roku 1976 *Buffalo Bill a indiáni*

zvolil jednu z amerických legiend, zakladateľa povestnej Wild West Show a symbolu divokého západu Williama F. Codyho, prezývaného Buffalo Bill. Namiesto stvárnenia farbistých a dobrodružných životných peripetií tejto postavičky inscenuje Altman akési spektakulárne divadelno-cirkusové predstavenie, ktorým zasadzuje fažku ranu všetkým rojkom a idealistom, považujúcim územie amerického stredozápadu za krajinu romantických hrdinov bez bázne a hany. Na DVD sa Altmanov „hrdina“ v podaní hviezdneho Paula Newmana dostáva v anamorfnom formáte 2,35:1, v originálnom znení s českými titulkami a českým dabingom. A ešte perlička na záver: V roku 1906 Cody aj so svojou šou navštívil Rakúsko-Uhorsko, konkrétne aj Košice.

Dievčatko, ktoré býva na konci ulice

(Levné knihy)

Vraví sa, že len málo detských hercov je schopných čeliť tlaku svojej rýchlo nadobudnutej slávy a dokáže plynulo prejsť cez pubertu až k vážnejším a dospelajším rolám. Jednou z výrazných výnimiek je Jodie Foster, ktorej detské kreácie pre štúdio Walta Disneyho sú už dnes takmer zabudnuté. Popri nich však – až na fenomenálneho Scorseseho *Taxikára* – neprávo zapadla aj postava Rynn, dospievajúcej dievčiny s mierne sociopatickými sklonmi vo filme Nicolasa Gessne-

ra z roku 1976 *Dievčatko, ktoré býva na konci ulice*. Rynn žije v prenajatom dome, v malom americkom mestečku, kam sa po smrti matky z New Yorku presťahovala spolu s otcom. Nechodí do školy a je zvláštne, že jej ota už dlhšiu dobu nikto nevidel. Rovnako je znepokojivý jej strach o to, aby niekto nepovolalý nevstúpil do pivnice pod domom. Jej jediným priateľom sa stáva krivajúci rovesník Mário a nechceného spoločníka nachádza aj v pedofilnom synovi majiteľky domu. Pomaly plynúci dej filmu v sebe skrýva viac otázok než odpovedí a osciluje medzi psychologickým príbehom a trilerom. Na DVD snímku dopĺňajú iba české titulky.

Vysoké opätky

(DVD Edice)

Lokálny vydavateľ známy najmä edíciami pomerne obskúrnych a brakových nízkorozpočtových filmov zaraďuje do svojej portfólia postupne aj snímky ocenené na prestížnych festivaloch, úspešné filmy európskej produkcie a aj dnes už klasické diela svetoznámych tvorcov, medzi ktorých právom patrí aj španielsky režisér Pedro Almodóvar. Ten vďaka konkurenčnej spoločnosti H.C.E. (a najmä jej edícii Film X) prenikol do povedomia milovníkov DVD už pomerne dávno. Jeden z jeho

najúspešnejších filmov však už tradične prichádza na náš trh premiérovu až v tzv. stánkovej edícii. Almodóvara možno nazvať „Tarantinom vzťahov“ a jeho autorské diela na pozadí žánrového eklekticismu, satiry a často aj absurdnej grotesky skúmajú a analyzujú zložité prepletence rodinných, ale aj menej tradičných vzťahov, tvoriacich jemné tkanivo života. *Vysoké opätky* z roku 1991 pod povrchu komediálnej drámy a s náznakom kvalitnej kriminálnej zápletky hovoria najmä o vzťahu matky a dcéry. DVD napriek svojmu „lacnému“ pôvodu garantuje (v tomto prípade) originálny obrazový formát 1,85:1, španielske znenie, český dabing a titulky.

Nebezpečné známosti

(H.C.E.)

Román Choderlos de Laclosa patrí k „oným“ nádcasovým dielam „šejkspirovského“ razenia, platným v rôznej dobe a v rôznych verziách, pritom jeho všeplatná zápletká je až geniálne jednoduchá. Dve manipulatívne a morálne skazené figúrky z tzv. vyššej spoločnosti rozohrajú intrigánsku hru, v ktorej sa do osídil svojich zvrátených predstáv pokúšajú vliahnúť na prvý pohľad nevinnú a naivnú dušu. Okolo tejto premisy rozohráva Roger Vadim vo svojej filmovej verzii z roku 1959 kolotoč udalostí, ktoré na rozdiel od dobovej predlohy preniesol do súčasnej spoločnosti, čím vlastne

len potvrdil univerzálnosť Laclosovho románu. „Zrkadlo doby“ už od úvodného záberu inscenuje ako šachovú partiu. Vo filme sú ale pozície víťazov a porazených nakoniec len neistými a značne relatívnymi kategóriami. Šťastná bola aj Vadimova voľba predstaviteľov hlavných rolí. V (bohužiaľ) jednej zo svojich posledných kreácií sa vo filme predstavil dnes už legendárny Gérard Philipe, sekunduje mu nemenej legendárna Jeanne Moreau. DVD premiéra v digipackovej edícii nazvanej Filmopolis okrem štandardnej technickej úrovne prepisu a jazykovej podpory (okrem francúzštiny aj český dabing a titulky) neponúka žiadne ďalšie bonusy.

Jaroslav Procházka
(autor pôsobí ako vedúci Mediatéky SFÚ)

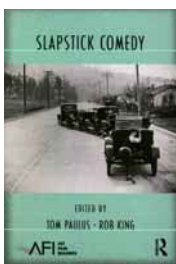

Joan M. Minguet Battlori:
Segundo de Chomón.
The Cinema
of Fascination

(Filmoteca de Catalunya, Barcelona 2010, 260 strán)

Monografia je venovaná Segundovi de Chomónovi (1871 – 1929), významnej postave raného obdobia svetovej kinematografie. Svoju kariéru začal v prvých rokoch nového storočia v Barcelone, už v roku 1905 sa však presťahoval do Paríža, kde začal pracovať pre spoločnosť Pathé a čoskoro sa stal jedným z najdôležitejších špecialistov na filmové triky, animácie, farby a ďalšie typické prvky fantastické „méliéovskej“ línie prvého obdobia kinematografie. Neskôr svoje skúsenosti

z tejto etapy zúročil v rodnom Španielsku a následne v Taliansku, kde sa ako tvorca zvláštnych efektov podieľal napríklad na historickom veľkofilme režiséra Giovannioho Pastroneho *Cabiria* z roku 1914. Zaujímavá monografická publikácia s precízne spracovanou filmografiou, bibliografiou a bohatou obrazovou prílohou je jednou z mnohých kníh, venovaných katalánskej kinematografii, ktoré sú súčasťou zbierok knižnice Slovenského filmového ústavu (SFU).

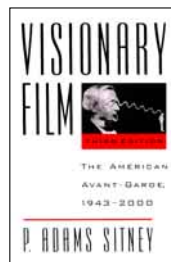

Tom Paulus, Rob King (ed.):
Slapstick Comedy

(Routledge, New York 2010, 275 strán)

Slapstick comedy alebo groteska je základným žánrom americkej kinematografie nemej éry, z ktorého vzšli osobnosti ako Charlie Chaplin či Buster Keaton. Zborník s rovnomeným názvom *Slapstick Comedy*, obsahujúci štrnásť esejí od popredných svetových teoretikov a historikov, sa snaží o nový pohľad na tento typický americký žánr, ktorý v kontexte historického skúmania dejín kinematografie často zostával v tieni jej naratívnych dramatických podôb a až v pomerne

nedávnom období sa pre časť teoretikov stal určitou alternatívou ku klasickému Hollywoodu. Autori zastúpení v tomto zborníku sa venujú divadelnému pôvodu grotesky, režisérskym a hereckým osobnostiam a ich vplyvu na jej vývoj, skúmajú však aj problematiku žánru v širšom kontexte. Zaujímá ich vzťah filmovej grotesky k modernite, aj postupné zmeny v jej podobách, v publikácii zaujímavo prezentované okrem iného aj na príklade meniaceho sa postavenia Sennetovych kúpajúcich sa krások *Bathing Beauties*.

P. Adams Sitney:
Visionary Film
The American Avant-garde,
1943 - 2000

(Oxford University Press, New York 2002, 462 strán)

Kritikmi i samotnými filmovými tvorcami mimoriadne oceňovaná história americkej filmovej avangardy je povinným čítaním pre každého záujemcu o rôzne podoby filmového experimentu už od svojho prvého vydania v roku 1974. Jej autor, profesor princeťonskej univerzity P. Adams Sitney pripravil už tretie prepracované a aktualizované vydanie tejto informáciami výnimočne nasýtenej publikácie. Sleduje v ňom vývoj amerického avantgardného

filmu od tvorby zakladateľských osobností, akými boli Maya Deren a Alexander Hammid, až do konca 90. rokov minulého storočia, poznačených zmenami v teoretickom vnímaní avantgardných filmov, novými distribučnými stratégiami, ale i postupným odchádzaním výnimočných autorských osobností (Marjorie Keller, Warren Sonbert) a nárastom vplyvu nových tvorcov. Jedným z nich je aj rakúsky filmár Peter Kubelka, ktorý aj vďaka svojim prednáškam ovplyvnil celú generáciu nastupujúcich umelcov.

Andrew Perchuk, Rani Singh (ed.):
Harry Smith
The Avant-garde
in the American Vernacular

(Getty Research Institute, Los Angeles 2010, 287 strán)

Harry Smith (1923 – 1991) bol jedným z najvšestrannejších a zároveň najmenej pochopených predstaviteľov amerického avantgardného umenia po 2. svetovej vojne, venoval sa antropológii, muzikológii, zberateľstvu i grafickému dizajnu. Podstatnú zložku jeho diela však tvorí najmä tvorbu Oskara Fischingera ovplyvnený abstraktný experimentálny film, vďaka ktorému ho napríklad Jonas Mekas v 60. rokoch minulého storočia vyhlásil za jednu z najväčších žijúcich filmárskych osobností. Vďaka už v 40. rokoch jeho ručne

maľované filmy svojou improvizáciou sprevádzali najpokročivejší jazzoví hudobníci ako Charlie Parker či Thelonious Monk. Sám Smith považoval všetky odbery, ktorým sa venoval, za rovnocenné, napriek tomu je tento súbor esejí popredných amerických teoretikov o Smithovej tvorbe prvou publikáciou, prezentujúcou jeho celoživotné dielo v celej komplexnosti, a zároveň poodhaliujúcou rúško omytológie, ktorou tento mystik a priateľ Allena Ginsberga zahalil svoju osobnosť.

Monika Mikušová
(autorka je filmová teoretička)

režisér Vlado Fischer

Asi tri roky spolupracujem na seriáli *Ordnácia v ružovej záhrade* ako jeden z režisérov. Pripravujem celovečerný hraničný film *Ži a nechaj žiť*, bude to prvý politický triler na Slovensku. S nakrúcaním začneme už tento rok v auguste. Do kín by sa film mohol dostať niekedy koncom budúceho roka. Zatiaľ je jasné len to, že scenár je výborný.

foto: archív V. F.

strihač Ondrej Azor

foto: archív O. A.

V týchto dňoch sa teším, že sa do kín dostáva *Marhuľový ostrov* režiséra Petra Bebjaka. Po *Legende o Lietajúcom Cyp-*

riánovi Mariany Čengel Solčanskej je to druhý film, na ktorom som mal tú česť spolupracovať pri strihu a špeciálnych efektoch. Nedávno sme spolu s Dianou Fabiánovou dokončili dokument o erotike v slovenskom filme v rámci projektu *Slovenské kino*. Momentálne svoj čas delím medzi analytickejšie pozeranie (a počúvanie!) filmov, prácu na ďalšom dokumente a každodennú snahu uživiť sa. Mám radosť z počtu nových slovenských filmov v kinách v tomto roku a veľmi sa teším na nové krátke i dlhé filmové výzvy.

scenáristka Jana Skořepová

V poslednom čase sa väčšina mojich aktivít sústreďuje na televíznu tvorbu – je to dynamika, stále nové výzvy a hlavne žánrová pestrosť. Som hrdá na to, že mnohí absolventi scenáristiky a filmovej či divadelnej dramaturgie pracujú na projektoch, ktoré v rámci Media-Pro Entertainment vznikajú, že majú prácu a možnosť učiť sa remeslu. Mojou ďalšou radosťou je učenie na VŠMU, minulý rok sme s Marekom Leščákom dovedli do bakalárskeho ročníka svojich prvých absolventov a niektorých z nich vedieme aj na magisterskom štú-

foto: archív J. S.

diu. Je to úžasný pocit, keď vám rastie talent pod rukami. Je to ako s bylinkou, ktorú správne zalejete...

(Mimobratisklavské kiná a filmové kluby sú vyznačené trojuholníkom!) ▽
(Vo Film.sk uvádzame program ten tých kín, ktoré ho dodali do uzávierky Film.sk)

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub Charlie centrum

Spitálska 4, Bratislava, tel.: 02/5296 8994, www.ic.sk

nepremieta sa

Filmový klub Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/6436 5669, www.dkdubravka.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

5.5. – **Nesvadbovo**, r. E. Hníková, ČR/SR, 2010, 72 min.

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/6382 3930, www.kzp.sk
predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3.5. – **Vytie**, r. R. Epstein, J. Friedman, USA, 2010, 90 min.

10.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min.

17.5. – **Muž a jeho pes**, r. F. Huster, Franc./Tal., 2008, 94 min.

24.5. – **Ďalší rok**, r. M. Leigh, VB, 2010, 129 min.

31.5. – **Biutiful**, r. A. G. Iñárritu, Špan./Mex., 2010, 147 min.

Filmový klub Nostalgia

Budova SvF, Starohorská 2, Bratislava, tel.: 02/5296 1713, www.nostalgia.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

2.5. – **Nesvadbovo**, r. E. Hníková, ČR/SR, 2010, 72 min.

4.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min.

6.5. – **Paríž, milujem ťa**, r. B. Podalydès, G. Chadha, G. Van Sant, J. Coen, E. Coen, W. Salles, D. Thomas, Ch. Doyle, I. Coixet, N. Suwa, S. Chomet, A. Cuarón, O. Assayas, O. Schmitz, R. LaGravenese, V. Natali, W. Craven, T. Tykwer, F. Auburtin, G. Depardieu, A. Payne, Franc./Licht./Švajč./SRN, 2006, 120 min.

9.5. – **Útek**, r. F. Ozon, Franc., 2009, 88 min.

11.5. – **Biutiful**, r. A. G. Iñárritu, Špan./Mex., 2010, 147 min.

13.5. – **Tokio!**, r. M. Gondry, L. Carax, B. Joön-ho, Fran./Jap./SRN/Juž. Kórea, 2008, 112 min.

16.5. – **Pouta**, r. R. Špaček, ČR, 2010, 146 min.

20.5. – **Ďalší rok**, r. M. Leigh, VB, 2010, 129 min.

23.5. – **Kráľovstvo zverstiev**, r. D. Michòd, Aust., 2010, 113 min.

25.5. – **Marhuľový ostrov**, r. P. Bebjak, SR, 2011, 102 min.

27.5. – **Maradona**, r. E. Kusturica, Franc./Špan., 2008, 90 min.

30.5. – **Iluzionista**, r. S. Chomet, VB/Franc., 2010, 90 min.

Filmový klub Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniankova 3, Bratislava, tel.: 02/6383 6764, www.kzp.sk
predstavenia o 18.05 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

nepremieta sa

Filmový klub Alternatíva

Námestie S. H. Vajanského 2, Martin, tel.: 043/422 4994, www.destrojarsk
predstavenia o 17.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

4.5. – **Kráľovstvo zverstiev**, r. D. Michòd, Aust., 2010, 113 min.

11.5. – **Vytie**, r. R. Epstein, J. Friedman, USA, 2010, 90 min.

- 18.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min.
25.5. – **Socializmus**, r. J.-L. Godard, Švajč./Franc., 2010, 102 min.

Filmový klub Fontána

MKS, Beethovenova 1812/1, Piešťany, tel.: 033/772 5375
predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.5. – **Katka**, r. H. Třeštková, ČR, 2009, 90 min.
9.5. – **Na ceste**, r. J. Žbanič, Bos.-Herc./Rak./SRN/Chor., 2010, 100 min.
16.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min.
23.5. – **Submarino**, r. T. Vinterberg, Dán./Švéd., 2010, 105 min.
30.5. – **Vytie**, r. R. Epstein, J. Friedman, USA, 2010, 90 min.

Filmový klub Naoko

Kino Hviezda, Paulínska 1, 917 01 Trnava, tel.: 033/551 1042, www.naoko.sk

- 3.5. – **Grbavica**, r. J. Žbanič, Rak./Bos.-Herc./Srb./SRN/Chor., 2005, 90 min. (18.00 h.)
3.5. – **Na ceste**, r. J. Žbanič, Bos.-Herc./Rak./SRN/Chor., 2010, 100 min. (20.00 h.)
10.5. – **Protektor**, r. M. Najbrt, ČR, 2009, 100 min. (18.00 h.)
10.5. – **Správny chlap**, r. H. P. Moland, Nór., 2010, 107 min. (20.00 h.)
17.5. – **Katyň**, r. A. Wajda, Poľ., 2007, 118 min. (18.00 h.)
17.5. – **Kráľovstvo zverstiev**, r. D. Michôd, Aust., 2010, 113 min. (20.00 h.)
24.5. – **Trauma**, r. W. Marczewski, Poľ., 1981, 106 min. (18.00 h.)
24.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min. (20.00 h.)
31.5. – **Smuteční slavnosť**, r. Z. Sirový, ČSSR, 1969, 70 min. (18.00 h.)
31.5. – **Socializmus**, r. J.-L. Godard, Švajč./Franc., 2010, 102 min. (20.00 h.)

Filmový klub Nitra

Pri Ústave literárnej a umeleckej komunikácie FF UKF v Nitre, Tr. A. Hlinku 1, tel.: 0905/580 297
predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.5. – **Marhuľový ostrov**, r. P. Bebjak, SR, 2011, 102 min.
9.5. – **Bibliothèque Pascal**, r. S. Hajdu, Maď./SRN, 2010, 111 min.
10.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min.
23.5. – **Vytie**, r. R. Epstein, J. Friedman, USA, 2010, 90 min.

Filmový klub Otáznik

MsKS, Sládkovičova 2, 934 01 Levice, tel.: 036/622 5835, kulturalny@mail.t-com.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 5.5. – **25 zo šesťdesiatich alebo Československá nová vlna**, r. M. Šulík, ČR/SR, 2010, 100 + 105 min. (18.00 h., v kaviarni Na kus reči)
12.5. – **Kráľovstvo zverstiev**, r. D. Michôd, Aust., 2010, 113 min.
19.5. – **Vytie**, r. R. Epstein, J. Friedman, USA, 2010, 90 min.
26.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min.

ARTKINÁ

Artkino Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakovca 3, Bratislava, tel.: 02/6383 6764, www.kzp.sk
predstavenia o 20.05 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 16.5. – **Bibliothèque Pascal**, r. S. Hajdu, Maď./SRN, 2010, 111 min.
18.5. – **Palác Dolmabahce a Atatürk**, r. S. Arin, Tur., 1981, 44 min. (19.05 h.)

- 18.5. – **Dondurman Gaymak**, r. Y. Aksu, Tur., 2006, 110 min.
22.5. – **Socializmus**, r. J.-L. Godard, Švajč./Franc., 2010, 102 min. (20.35 h.)
23.5. – **Další rok**, r. M. Leigh, VB, 2010, 129 min.
25.5. – **Proti múru**, r. F. Akin, SRN, 2003, 122 min. (18.05 h.)
25.5. – **Môj otec a môj syn**, r. C. Irman, Tur., 2005, 108 min. (20.15 h.)
29.5. – **Čierna labuť**, r. D. Aronofsky, USA, 2010, 101 min.
30.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min.

A4 - nultý priestor

Nám. SNP 12, Bratislava, www.a4.sk
predstavenia o 20.00 – pokiaľ nie je uvedené inak

- 8.5. – **Prix Ars Electronica 2010**
16.5. – **Soliloquoy + Voices**, r. Y. Korec, P. Bebjak, SR, 2010
18.5. – **Miluj bližného svojho**, r. V. Hradecká, SR, 2010, 53 min.
21.5. – **Spoznajte skutočný strach – Keď vám filmy nedajú spať**
24.5. – **Finisterrae**, r. S. C. Lecha, Špan., 2010, 80 min.

KINÁ

Kino Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/6436 5669, www.dkdubravka.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.5. – **Refázová správa**, r. Ch. Letter, r. D. Taylor, USA, 2010, 96 min.
3.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min.
8.5. – **Medveď Yogi**, r. E. Brevig, USA, 2010, 80 min. (17.00 h.)
8.5. – **Skutočná guráž**, r. E. a J. Coen, USA, 2010, 109 min.
12.5. – **Rituál**, r. M. Häfström, USA, 2011, 114 min.
15.5. – **Sucker Punch**, r. Z. Snyder, USA, 2011, 110 min.
19.5. – **Hon na čarodejnice**, r. D. Sena, USA, 2011, 98 min.
29.5. – **Na vlásku**, r. B. Howard, N. Greno, USA, 2010, 101 min. (17.00 h.)
29.5. – **Svetová invázia: Boj o Los Angeles**, r. J. Liebesman, USA, 2011, 116 min.

Kino Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/6382 3930, www.kzp.sk
predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.5. – **Maradona**, r. E. Kusturica, Franc./Špan., 2008, 90 min.
15.5. – **Socializmus**, r. J.-L. Godard, Švajč./Franc., 2010, 102 min.
22.5. – **Hon na čarodejnice**, r. D. Sena, USA, 2011, 98 min.
29.5. – **Varieté**, r. S. Antin, USA, 2010, 119 min.

Kino Mladost

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/5443 5049

program nájdete na plagátoch kina Mladost'

Kino Fontána Piešťany

MKS, Beethovenova 1812/1, Piešťany, tel.: 033/7729 971
predstavenia o 17.30 a 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.5. – **Hop**, r. T. Hill, USA, 2011, 100 min. (15.30 h. a 17.30 h.)
1.5. – **Sucker Punch**, r. Z. Snyder, USA, 2011, 110 min. (20.00 h.)

- 4.-5.5. – **Bastardi**, r. P. Šicha, ČR, 2010, 80 min.
 7.-8.5. – **Marhuľový ostrov**, r. P. Bebjak, SR, 2011, 102 min.
 8.5. – **Sammyho dobrodružstvá 3D**, r. B. Stassen, Belg., 2010, 88 min. (15.30 h.)
 12.-15.5. – **Svetová invázia: Boj o Los Angeles**, r. J. Liebesman, USA, 2011, 116 min. (13.5. o 19.00 h., 14.-15.5. o 17.30 h.)
 14.-15.5. – **Bella**, r. A. G. Monteverde, USA/Mex., 2006, 91 min. (20.00 h.)
 19.-25.5. – **Piráti Karibiku: V neznámých vodách**, r. R. Marshall, USA, 2011, 140 min. (23.5. len o 17.30 h.)
 26.-29.5. – **Rio**, r. C. Saldanha, USA, 2011, 96 min. (26.-28.5. o 17.30 h., 29.5. o 15.30 h. a 17.30 h.)
 26.-29.5. – **Som číslo štyri**, r. D. J. Caruso, USA, 2011, 111 min. (20.00 h.)

Kino Hviezda Trnava

Paulínska 1, 917 01 Trnava, tel.: 033/5511 042, www.naoko.sk
 predstavenia o 17.30 a 19.30 hod. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.5. – **Krásne vstávanie**, r. R. Michell, USA, 2010, 107 min. (19.30 h.)
 1.-2.5. – **Bella**, r. A. G. Monteverde, USA/Mex., 2006, 91 min. (1.5. o 17.30 h., 2.5. o 19.30 h.)
 4.5. – **127 hodín**, r. D. Boyle, USA/VB, 2010, 90 min.
 5.-9.5. – **Svetová invázia: Boj o Los Angeles**, r. J. Liebesman, USA, 2011, 116 min.
 11.-12.5. – **Habermannův mlyn**, r. J. Herz, ČR/SRN/Rak., 2010, 104 min.
 13.-15.5. – **Skutočná guráž**, r. E. a J. Coen, USA, 2010, 109 min.
 16.-18.5. – **Skús ma rozosmiať**, r. D. Dugan, USA, 2011, 112 min. (17.5. o 16.00 h.)
 19.5. – **Devínsky masaker**, r. G. Dezorz, J. Páleník, SR, 2011, 69 min.
 20.-23.5. – **Decká sú v pohode**, r. L. Cholodenko, USA, 2010, 106 min.
 25.-26.5. – **Čierna labuť**, r. D. Aronofsky, USA, 2010, 101 min.
 27.-30.5. – **Marhuľový ostrov**, r. P. Bebjak, SR, 2011, 102 min.

Detské predstavenia

- 1.-3.5. – **Rio**, r. C. Saldanha, USA, 2011, 96 min. (1.5. o 13.30 h. a 15.30 h., 2.5. o 15.30 h. a 17.30 h., 3.5. o 16.00 h.)
 8.5. – **Toy Story 3**, r. L. Unkrich, USA, 2010, 86 min. (13.30 h. a 15.30 h.)
 14.-15.5. – **Na vlásku**, r. B. Howard, N. Greno, USA, 2010, 101 min. (15.30 h., 15.5. aj o 13.30 h.)
 21.-22.5. – **Megamozog**, r. T. McGrath, USA, 2010, 96 min. (15.30 h., 22.5. aj o 13.30 h.)
 28.-29.5. – **Gnomeo a Júlia**, r. K. Asbury, USA, 2011, 92 min. (15.30 h., 29.5. aj o 13.30 h.)

Kino Junior Levica

MsKS, Sládkovičova 2, 934 01 Levica, tel.: 036/622 5835, kulturalv@mail.t-com.sk
 predstavenia o 18.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.5. – **Medved' Yogi**, r. E. Brevig, USA, 2010, 80 min. (15.30 h.)
 1.5. – **Štyri levy**, r. Ch. Morris, VB, 2010, 94 min.
 3.-4.5. – **Fighter**, r. D. O. Russell, USA, 2010, 115 min.
 6.5. – **Hon na čarodejnice**, r. D. Sena, USA, 2011, 98 min.
 7.-8.5. – **Sammyho dobrodružstvá 3D**, r. B. Stassen, Belg., 2010, 88 min. (15.30 h.)

- 7.-8.5. – **Decká sú v pohode**, r. L. Cholodenko, USA, 2010, 106 min.
 10.-11.5. – **Iluzionista**, r. S. Chomet, VB/Franc., 2010, 90 min.
 13.5. – **The Doors**, r. T. DiCillo, USA, 2009, 86 min.
 13.-15.5. – **Rango**, r. G. Verbinski, USA, 2011, 107 min. (15.30 h.)
 14.-15.5. – **Krásne vstávanie**, r. R. Michell, USA, 2010, 107 min.
 17.-18.5. – **Správcovia osudu**, r. G. Nolfi, USA, 2011, 106 min.
 20.5. – **Občiansky preukaz**, r. O. Trojan, ČR/SR, 2010, 137 min.
 20.-22.5. – **Rio**, r. C. Saldanha, USA, 2011, 96 min. (15.30 h.)
 21.-22.5. – **Svetová invázia: Boj o Los Angeles**, r. J. Liebesman, USA, 2011, 116 min.
 24.-25.5. – **Dilema**, r. R. Howard, USA, 2011, 111 min.
 27.5. – **Trik**, r. J. Hryniak, Poľ., 2010, 95 min.
 27.-29.5. – **Hop**, r. T. Hill, USA, 2011, 100 min. (15.30 h.)
 28.-29.5. – **Som číslo štyri**, r. D. J. Caruso, USA, 2011, 111 min.
 31.5. – **Skús ma rozosmiať**, r. D. Dugan, USA, 2011, 112 min.

Kino Scala Prešov

Masarykova 7, Prešov, tel.: 051/7723 7412, pkoprogram@condornet.sk, www.pkopresov.sk
 predstavenia sú o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 4.5. – **Pat Garrett a Billy the Kid**, r. S. Peckinpah, USA, 1973, 122 min.
 10.5. – **Submarino**, r. T. Vinterberg, Dán./Švéd., 2010, 105 min.
 17.5. – **Správny chlap**, r. H. P. Moland, Nóř., 2010, 107 min.
 18.5. – **Večer najzaujímavejších svetových reklám II**.
 19.5. – **Kladivo na čarodějnice**, r. O. Vávra, ČSSR, 1969, 103 min.
 22.5. – **Bella**, r. A. G. Monteverde, USA/Mex., 2006, 91 min. (17.00 h.)
 24.5. – **Na ceste**, r. J. Žbanič, Bos.-Herc./Rak./SRN/Chor., 2010, 100 min.
 26.-27.5. – **ZUM ZUM – festival študentov Filmovej a televíznej fakulty VŠMU**
 31.5. – **Na mamuta!**, r. G. de Kervern, B. Delépine, Franc., 2010, 92 min.

Kino Strojár Martin

Námestie S. H. Vajanského 2, Martin, tel.: 043/422 4994, www.dostrojar.sk

- 1.-4.5. – **Biutiful**, r. A. G. Iñárritu, Špan./Mex., 2010, 147 min. (20.00 h., 3.5. aj o 17.30 h.)
 2.5. – **127 hodín**, r. D. Boyle, USA/VB, 2010, 90 min. (17.30 h.)
 5.5. – **Gulliverove cesty**, r. R. Lettermann, USA, 2010, 87 min. (16.00 h.)
 5.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min. (20.00 h.)
 7.-8.5. – **Gulliverove cesty**, r. R. Lettermann, USA, 2010, 87 min. (16.00 h.)
 7.-9.5. – **Kráľova reč**, r. T. Hooper, VB/Aust., 2010, 118 min. (20.00 h.)
 7.-10.5. – **Rituál**, r. M. Háfström, USA, 2011, 114 min. (18.00 h.)
 10.-11.5. – **Skús ma rozosmiať**, r. D. Dugan, USA, 2011, 112 min. (20.00 h.)
 11.5. – **Trik**, r. J. Hryniak, Poľ., 2010, 95 min. (16.00 h.)
 15.5. – **Trik**, r. J. Hryniak, Poľ., 2010, 95 min. (17.30 h.)
 15.5. – **Skús ma rozosmiať**, r. D. Dugan, USA, 2011, 112 min. (20.00 h.)
 16.-18.5. – **Všemocný**, r. N. Burger, USA, 2011, 115 min. (20.00 h., 16.-17.5. aj o 17.30 h.)
 19.-23.5. – **Hop**, r. T. Hill, USA, 2011, 100 min. (16.30 h.)
 19.-25.5. – **Marhuľový ostrov**, r. P. Bebjak, SR, 2011, 102 min. (19.-21.5. o 17.30 h. a 20.00 h., 22.5. o 20.30 h., 23.-24.5. o 17.30 h. a 20.00 h., 25.5. o 20.00 h.)
 26.-27.5. – **Rejkjavík**, r. J. Kemp, Isl., 2009, 86 min. (17.30 h., 26.5. aj o 20.00 h.)

27.-31.5. – **Thor**, r. K. Branagh, USA, 2011, 130 min. (20.00 h.)

30.-31.5. – **Rejkjavík**, r. J. Kemp, Isl., 2009, 86 min. (17.30 h.)

prpravila **Eva Michalková**
(ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

Televízia českých a slovenských filmov Slovenské pondelky 2011

2. máj 2011

20.00 – **Skleníková Venuša**, r. P. Solan, 1959, 90 min.

22.00 – **Skrytý prameň**, r. M. Ďapák, 1985, 83 min.

9. máj 2011

20.00 – **Uhol pohľadu**, r. V. Balco, 1984, 75 min.

22.00 – **Víťaz**, r. D. Trančík, 1978, 85 min.

16. máj 2011

20.00 – **Šepkajúci fantóm**, r. A. Lettrich, 1975, 100 min.

22.00 – **Štvrtý rozmer**, r. D. Trančík, 1983, 74 min.

23. máj 2011

20.00 – **Tetované časom**, r. Z. Záhon, 1975, 73 min.

22.00 – **Tvár v okne**, r. P. Solan, 1963, 105 min.

30. máj 2011

20.00 – **Živá voda**, r. J. Medved', 1980, 87 min.

22.00 – **Veľká noc a veľký deň**, r. Š. Uher, 1974, 93 min.

www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Zmena programu vyhradená!

MEDIA Desk Slovensko informuje...

Na 61. MFF v Berlíne vo februári boli zverejnené informácie, podľa ktorých by mohla byť ohrozená budúcnosť programu MEDIA na ďalšie obdobie od roku 2014. Ako reakcia na túto správu vznikla celoeurópska kampaň za zachovanie programu, do ktorej sa zapojili všetci dôležití filmári z celej Európy. Pod Peťiciu európskych filmárov a filmových profesionálov sa už podpísalo viac než 2 000 osobností európskej audiovizie, svoje výzvy zverejnili aj FERA (Federácia európskych filmových režisérov), EFAD (združujúci európske národné agentúry – filmové fondy) a mnohé ďalšie organizácie a inštitúcie. Dňa 18. marca 2011 sa v Bruseli uskutočnilo verejné vypočutie k budúcnosti programu, na ktorom debatovali zástupcovia Európskej komisie a európski filmári, diskusia viedol Slovak – Vladimír Šucha, riaditeľ pre kultúru, viacjazyčnosť a komunikáciu Generálneho riaditeľstva pre vzdelávanie, viacjazyčnosť, kultúru a mládež. Na priamu výzvu kancelárie MEDIA Desk Slovenska sa za zachovanie programu vyslovili aj mnohé slovenské organizácie a jednotliví filmári: Audiovizuálny fond (prostredníctvom výzvy EFAD), Únia distribútorov, Asociácia slovenských filmových klubov, Film Europe, Arina, Maya, Robert Kirchoff a ďalší. Momentálny stav je nasledovný: podľa vyjadrenia prezidenta Európskej komisie José Manuela Barrosa ostane program MEDIA v ďalšom období celkom zachovaný, diskusia sa ale bude viesť o tom, v akej forme bude fungovať. Viac na www.mediadeskslovakia.eu. (vs)

Príhlasovanie na Paris Project Screenings

Paris Project je platforma pre koprodukcie a development, ktorá je súčasťou medzinárodného filmového festivalu Paris Cinema. Štvordňové podujatie sa uskutoční od 4. do 7. júla 2011 v Paríži, stretnú sa na ňom dvanásť medzinárodných filmových projektov vo vývoji a v postprodukcii, ktoré hľadajú európskych a francúzskych partnerov (koproducentov, sales agentov, distribútorov...). Paris Project zároveň organizuje premietanie filmov v štádiu postprodukcii, ktoré hľadajú predajcov a/alebo distribútorov. Zaujímavosťou sú svoje hrané a dokumentárne projekty v štádiu postprodukcii prihlasovať do **24. mája 2011**. Viac na www.pariscinema.org. (uwe)

Termín uzávierky Višegrádskeho fondu

Medzinárodný višegrádsky fond podporuje medzi inými aj kultúrne projekty, zamerané na stredoeurópsky región V4. Najbližšia uzávierka programu Small Grants, ktorý poskytuje maximálnu podporu 5 000 Eur na jeden projekt, je **1. júna 2011**. Podmienkou na posúdenie je účasť minimálne troch krajín z Višegrádskej štvorky (Česká republika, Slovensko, Poľsko, Maďarsko) v projekte, výhodou je však zapojenie všetkých krajín V4. Finančná podpora fondu nemôže presiahnuť 70 percent celkového rozpočtu, maximálna dĺžka podpory jedného projektu je 6 mesiacov. Prihlásky je potrebné podávať v online registračnom systéme na stránke fondu. Viac na www.visegradfund.org. (uwe)

VÝROČIA

MÁJ 2011

1. 5. 1921	Floreán Andris – režisér, dokumentarista († 20. 1. 2008)
3. 5. 1941	Marián Vanek – výtvarník, grafik
4. 5. 1931	Margita Mazalová – herečka († 27. 12. 2006)
4. 5. 1951	Roman Varga – strihač
7. 5. 1931	Eliška Nosálová – herečka
11. 5. 1936	Maja Vešicová – herečka
12. 5. 1901	Eugen Senaj – herec († 4. 11. 1981)
14. 5. 1921	Karol Baláz – herec († 26. 12. 2003)
16. 5. 1926	Ján Zimmer – hudobný skladateľ († 21. 1. 1993)
18. 5. 1941	Dušan Lenci – herec
21. 5. 1931	Milan Fiabáne – herec
25. 5. 1916	Alojz Kramár – herec († 12. 2. 1985)
25. 5. 1926	Milan Kozánek – zvukový majster († 9. 6. 1986)
27. 5. 1931	Henrieta Peřovská – kameramanka
30. 5. 1926	Leopold Bródy – kameraman († 26. 4. 1980)

Rekordná návštevnosť festivalu Hory a mesto

Medzinárodný festival horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto dosiahol tento rok historicky najvyššiu návštevnosť. Filmovej prehliadky festivalu v Palace Cinemas v bratislavskom Auparku sa zúčastnilo 6 100 divákov, čo je približne o 1 600 viac ako minulý rok. Sprievodných podujatí sa zúčastnilo okolo 16 000 ľudí. Zvyšujúcemu sa záujmu verejnosti sa organizátori prispôbili a aktuálny 12. ročník podujatia trval o deň dlhšie, konal sa v termíne od 6. do 10. apríla 2011. „Festival Hory a mesto tento rok lámal rekordy návštevnosti na všetkých frontoch. Premietania s hlavnými hosťami v Palace Cinemas boli takmer všetky vypredané, veľký ohlas u divákov mali aj cestoklubové premietania Kino Svet a sme príjemne prekvapení plnými sálami na premietaniach filmov v skorších poobedných časoch,“ povedal programový riaditeľ festivalu Alan Formánek. Festival spolu ponúkol vyše 50 lezeckých, vodáckych, bicyklových, zemských aj snežných filmov, z toho 13 slovenských. Grand Prix a zároveň Cenu V4 získal poľský film Elizy Kubarskej o dvoch lezcoch, cestujúcich do južného Grónska. Čo sa stalo na ostrove Pam. Súčasťou programu bolo viac ako 20 cestovateľských prednášok, sprievodný program a stretnutia so zaujímavými hosťami.

(uwe)

Slovenský filmový ústav v Bratislave

vypisuje konkurz na pracovnú pozíciu:

Samostatný odborný referent v oddelení Filmový archív

Náplň práce:

- agenda súvisiaca s dodržiavaním povinností určených v § 32, 34, 36 a 47 Zákona č. 343/2007 Z. z. (Audiovizuálny zákon), vrátane agendy dobrovoľných depozitárov
- agenda súvisiaca s Medzinárodnou federáciou filmových archívov FIAF a zahraničnými archívmi a organizáciami v oblasti audiovizie a kinematografie
- tajomník komisie pre audiovizuálne dedičstvo

Požiadavky:

- vysokoškolské vzdelanie – humanitné zameranie
- anglický jazyk aktívne slovom i písmom
- počítačové znalosti: Microsoft Word, Microsoft Excel, Internet (e-mail, www)

Ďalšie požiadavky:

- spoľahlivosť, príjemné vystupovanie, flexibilita, znalosť úradnej korešpondencie, výhodou je prax v audiovizuálnom prostredí

Mzdové podmienky v zmysle zákona č. 533/2003 Z. z. a následných predpisov. Nástup možný od 1. 6. 2011.

Profesijný životopis je možné zasielať do **6. 5. 2011** poštou na adresu: Slovenský filmový ústav – Filmový archív, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava alebo e-mailom na adresu: lubomir.kriz@sfu.sk.

ČESKÁ KINEMATOGRAFIA V ROKU 2010

Rok 2010 bol pre českú kinematografiu veľmi dobrý, stúpol predovšetkým počet divákov v klasických kinách, ktoré sa rozhodli investovať do inovácie technológií. Od nástupu multiplexov sa im tak podarilo zvýšiť svoj podiel na trhu. Veľkým pozitívom uplynulého roka v Čechách bol však nárast podielu českých filmov na domácom trhu. V rebríčku dvadsiatich najnavštevovanejších českých filmov za minulý rok je dokonca až osem českých titulov, čo je oproti predchádzajúcemu roku dvojnásobné číslo. Je teda možné konštatovať, že v oblasti filmovej distribúcie bol rok 2010 u našich západných susedov dokonca jedným z najlepších od vzniku samostatnej Českej republiky.

Legislatíva

V roku 2010 neboli v Českej republike príliš vhodné podmienky pre zmeny legislatívneho rámca českej kinematografie. Napriek tomu v období volebného roka a pri obmedzených kompetenciách prechodnej „úradníckej“ vlády Jana Fischera dokázalo Ministerstvo kultúry Českej republiky (MK ČR) pod vedením ministra Václava Riedlbaucha pomôcť v riešení naliehavých problémov kinematografie viac než väčšina predchádzajúcich vlád. Dňa 1. januára 2010 nadobudol účinnosť Program podpory filmového priemyslu, ktorý definuje pravidlá a stanovuje podmienky pre poskytovanie dotácií podnikateľom so sídlom, prípadne miestom podnikania a daňovým domicilom na území Českej republiky. Celý projekt sa zdržal v rámci schvaľovacieho procesu EÚ, ale nakoniec všetko dobre dopadlo. Ministerstvo kultúry pokračovalo v naplňaní projektu „Digitalizácia kín“, ktorý mal veľmi pozitívny vývoj na rozširovanie modernej technológie do regionálnych klasických kín, i keď ako uvádzam ďalej – oproti roku 2009 sa spomalil. Dňa 13. júla 2010 sa ako člen vlády Petra Nečasa stal ministrom kultúry Jiří Besser. Po krátkej odmlke ministerstvo pokračovalo v iniciatívach započatých za Václava Riedlbaucha. Dňa 1. decembra 2010 vláda schválila Koncepciu podpory a rozvoja českej kinematografie a filmového priemyslu na roky 2011 – 2016 a zoberala na vedomie Stratégiu konkurencieschopnosti českého filmového priemyslu na toto obdobie.

Po druhýkrát v histórii sa v roku 2010 udeľovala Cena Ministerstva kultúry ČR za prínos v oblasti kinematografie a audiovizie. Udeľené boli dve štátne ceny dňa 26. októbra 2010. Jednu získal prof. Břetislav Pojar a in memoriam bol ocenený režisér Karel Kachyňa. Význam tejto ceny spočíva predovšetkým v skutočnosti, že ministerstvo kultúry zaradilo oblasť kinematografie na úroveň tradičných umeleckých odborov.

Finančná podpora

V priebehu roka 2010 fungovala Rada Štátneho fondu Českej republiky pre podporu a rozvoj českej kinematografie v nezmenenom

desaťčlennom zložení. Tri miesta aj naďalej zostali neobsadené. Štátny fond Českej republiky pre podporu a rozvoj českej kinematografie rozdelil v roku 2010 celkom 224 788 000 Kč medzi 157 projektov. Po historickom rekorde z roku 2008, kedy Štátny fond rozdelil 307 261 950 Kč, a po sume 279 950 500 Kč z roku 2009, išlo o opätovný pokles. Na druhej strane však ide stále o pomerne vysoký objem rozdeľovaných prostriedkov. Najvyššia časť bola alokovaná na výrobu českých filmov, celkom 66 projektov získalo 158 725 000 Kč, čo je viac ako vlni. Medzi 17 žiadateľov v oblasti tvorby scenárov a vývoja projektov sa rozdelilo 3 768 000 Kč. Suma 27 400 000 Kč bola rozdelená medzi 25 projektov propagácie českej kinematografie a len 10 žiadostí na podporu distribúcie kinematografických diel sa podelilo o 5 695 000 Kč, takže táto oblasť zaznamenala najväčší pokles. Druhý najvýraznejší pokles sa ukázal v oblasti technického rozvoja, ktorá zahŕňa najmä aktuálnu digitalizáciu kín. Zatiaľ čo v roku 2009 na ňu Štátny fond poskytol 49 310 000 Kč, v roku 2010 to bolo už len 29 200 000 Kč rozdelených medzi 39 žiadateľov. Hoci digitalizácia kín je jednou z preferovaných oblastí, celková čiastka rozdelená na granty prevádzkovateľom kín bola nižšia než dotácia jednej producentkej spoločnosti. Štátny fond ale nie je jediným možným zdrojom finančných podporní. Ďalších 73 menších projektov v celkovom objeme 11 500 000 Kč bolo podporených priamo z prostriedkov Odboru médií a audiovizie (OMA) MK ČR. Objem podporní v tejto oblasti zodpovedal predchádzajúcemu roku.

Finančnú podporu môžu české spoločnosti i jednotlivci aktívni v niektorých oblastiach kinematografie získať i z medzinárodných zdrojov. Rozhodujúcu rolu hrajú program EÚ MEDIA a medzinárodný fond Eurimages. Z rozpočtu MK ČR bol v roku 2010 poskytnutý príspevok do medzinárodného fondu Eurimages a Eureka Audiovisual v celkovej výške 6 864 430 Kč, program MEDIA je financovaný priamo z rozpočtu Európskej únie.

Česká republika je riadnym členom programu MEDIA od júla 2002. Servis tohto programu zaisťuje kancelária MEDIA Desk pri Českej filmovej komore o.p.s. (ČFK), ktorá je zriadená Asociáciou producentov v audiovizii, Asociáciou prevádzkovateľov kín a Úniou filmových distribútorov. Na platforme ČFK pôsobí i České filmové centrum, zaoberajúce sa propagáciou českého filmu v zahraničí a servisom pre zahraničné produkcie nakrúčajúce v Českej republike.

V roku 2008 získali české projekty z programu MEDIA 1 707 983 Eur, v roku 2009 čiastku 1 260 854 Eur a v roku 2010 sú už registrované podpory vo výške 2 019 015 Eur. Najvyšší objem je tradične nakumulovaný v oblasti MEDIA Development – 570 753 Eur, 390 418 Eur v MEDIA Distribution, 451 000 Eur v MEDIA Promotion, 458 960 Eur v MEDIA Training a nakoniec 147 884 Eur v oblasti nových technológií. Tieto programy však nie sú doposiaľ plne uzavreté, a tak celková čiastka sa môže v konečnej verzii líšiť. Fond Eurimages je určený najmä pre podporu európskych koprodukčných projektov. V roku 2009 podporil sumou 350 000 Eur jediný projekt s českou majoritnou účasťou – Alois Nebel spoločnosti Negativ. Vlni získali podporu tri koprodukčné filmy s českou účasťou *Ve stínu koně* (v pláne premiér len ako *Ve stínu*) Davida Ondříčka, *Modrý tygr* Bohdana Slámy a Petra Oukropce a *Dom* Zuzany Liovej, celkový objem podpory sa vyšplhal na 770 000 Eur. V oblasti distribúcie získali podporu Eurimages zahraniční distribútori filmov *Venkovský učitel* a *Vratné lahve*. Táto podpora je určená na distribúciu európskych filmov v európskych krajinách, ktoré nie sú súčasťou programu MEDIA.

Filmová distribúcia

Pre filmovú distribúciu v Českej republike bol rok 2010 po mnohých stránkach jedným z najlepších od vzniku samostatnej Českej republiky. České kiná opätovne dosiahli historicky najvyššiu tržbu 1 497 321 770 Kč, čo bolo 19,7 percent nad úrovňou doteraz rekordného roku 2009. Počet divákov v roku 2010 vzrástol na 13 536 869 a medziročne stúpol o 8,6 percent. Celkom sa uskutočnilo 399 099 filmových predstavení, čo je jediný ukazovateľ s miernym poklesom o jedno percento. Priemerné vstupné sa zvýšilo zo 100,33 Kč v roku 2009 na 110,61 Kč. Hlavným fenoménom roku 2010 bol ďalej narastajúci vplyv digitálnych a stereoskopických projekcií. V roku 2009 sa po prvýkrát v českých kinách prezentovala 3D digitálna technológia a hneď dosiahla 6,9 percent podielu na počte predstavení a 13,5 percent na tržbách. V roku 2010 však jej rozvoj pokračoval a dosiahnuté čísla vyzerali nasledovne: už 14,2 percent predstavení, 24,9 percent obratu kín a úctyhodné priemerné vstupné 151,02 Kč. V TOP 20 najúspešnejších filmov roka je šesť snímok, ktoré boli vydané v stereoskopickú verzii.

Druhým veľmi pozitívnym trendom roku 2010 je nárast podielu českých filmov. Zatiaľ čo v roku 2009 klesol ich podiel na obrate českých kín na 22,8 percent, vlni to bolo 30,3 percent. V európskom kontexte i prekonanie hranice 20 percent predstavuje veľmi vysoký štandard, podiel domácej produkcie cez 30 percent už patrí dokonca k európskej špičke. V TOP 20 v Českej republike (*pozri – tabuľka 1*) je až osem českých filmov, čo je presne dvojnásobok voči predchádzajúcemu roku. Z tohto výpočtu je zrejme, že práve stereoskopické projekcie a domáca tvorba akcelerovali výsledky roka 2010 na úroveň, ktorú som popísal vyššie, a ktorá sa nemusí tak rýchlo zopakovať.

tabuľka 1

TOP 20 – NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE FILMY V ČR V ROKU 2010

film	distribútor	premiéra	štát*	počet predst.	počet divákov	tržby [Kč]
1. <i>Ženy v pokušení</i>	Falcon	18.3.2010	CZ	16 895	1 232 299	123 812 944
2. <i>Avatar</i>	Bontonfilm	17.12.2009	US	12 078	954 108	141 162 461
3. <i>Kajinec</i>	Hollywood	5.8.2010	CZ	10 285	790 792	83 495 208
4. <i>Harry Potter a Relikvie smrti (1. časť)</i>	Warner Bros.	18.11.2010	US	8 309	649 089	65 664 717
5. <i>Shrek: Zvonec a koniec</i>	Bontonfilm	15.7.2010	US	11 827	615 662	76 733 367
6. <i>Román pre mužov</i>	Bontonfilm	23.9.2010	CZ	9 237	484 625	52 041 125
7. <i>Alica v krajine zázrakov</i>	Falcon	4.3.2010	US	8 587	405 491	53 018 732
8. <i>Doktor od Jezera hrochů</i>	Falcon	25.2.2010	CZ	7 532	358 620	34 900 445
9. <i>Kuky se vrací</i>	Falcon	20.5.2010	CZ	9 508	335 824	30 124 418
10. <i>Počiatok</i>	Warner Bros.	22.7.2010	US	6 335	328 254	37 497 295
11. <i>Občiansky preukaz</i>	Falcon	21.10.2010	CZ	6 759	326 858	33 905 750
12. <i>Twilight sága: Zlmenie</i>	SPI	1.7.2010	US	5 824	262 171	31 054 174
13. <i>Ako si vycvičíť draka</i>	Bontonfilm	1.4.2010	US	7 223	253 185	30 908 747

film	distribútor	premiéra	štát*	počet predst.	počet divákov	tržby [Kč]
14. Súboj titanov	Warner Bros.	15.4.2010	US	5 989	249 002	36 007 629
15. Sherlock Holmes	Warner Bros.	14.1.2010	UK	4 549	195 588	22 105 558
16. Toy Story 3: Príbeh hračiek	Falcon	17.6.2010	US	7 323	188 458	21 547 494
17. Kawasakiho ruže	Bontonfilm	21.12.2009	CZ	4 890	157 991	14 895 432
18. Dažďová víla	Magic Box	11.2.2010	CZ	3 962	152 443	10 910 913
19. Sex v meste 2	Warner Bros.	3.6.2010	US	4 445	148 018	16 581 918
20. Princ z Perzie: Piesky času	Falcon	27.5.2010	US	6 532	141 967	15 454 253

pozn.: * – pri produkciách uvádzame krajinu s majoritnou účasťou

Na výsledkoch českých kín za rok 2010 sa aspoň minimálnym počtom predstavení podieľalo 28 distribučných spoločností. Najvyšší podiel v počte divákov (32,5 percent) a na tržbách (35 percent) si udržala spoločnosť Bontonfilm. Druhý Falcon dosiahol podiel na návštevnosti 29,3 percent a na tržbách 27,7 percent. Obe vodcovské distribučné spoločnosti teda kumulovali 61,8 percent divákov a 62,7 percent tržieb. Tretie miesto s trhovým podielom 13,9 percent si udržala spoločnosť Warner Bros. pred Hollywoodom s 9,3 percent. Žiadna z ďalších distribučných spoločností neprekročila hranicu 5 percent. Medzi distribútormi už nefiguruje spoločnosť SPI, ktorú nahradil Film Europe. Svoju činnosť ukončila aj spoločnosť Go Crazy. Ako nová sa medzi distribútormi presadila spoločnosť Pegasfilm a s jedným filmom sa po prvýkrát medzi filmovými spoločnosťami objavili Media Hotel, Triton-film, Blues Film, Febio a Outdoor Films.

Multiplexy a kiná

Digitalizácia a stereoskopické projekcie mali veľký vplyv najmä na prevádzkovanie kín. V roku 2010 boli otvorené dve nové päťsálové multikiná v Ústí nad Labem a Liberci, takže ich celkový počet je v súčasnosti 26. V roku 2010 pritom multikinám klesol tržový podiel na 78,6 percent celkového obratu českých kín. Z celkového počtu 206 sál ich na konci roka 2010 bolo 35 digitálnych, pričom 30 sál bolo vybavených systémom 3D. V priebehu roku 2010 sa zároveň zvýšil počet DCI kompatibilne vybavených klasických kín z 15 na 68. Zo 69 digitálnych sál (pražské kino Atlas má dve digitálne sály) ich 62 bolo vybavených 3D technológiou.

Medzi prevádzkovateľmi kín dominovali tri siete multiplexov, a to CineStar s 11 multikinami a 83 sálami získal tržový podiel 33,2 percent, Palace Cinemas s 8 multiplexmi a 65 sálami pokryl 25,8 percent trhu a Cinema City s 5 multikinami kumulovali 16,2 percent. Na začiatku roku 2011 však vlastník Cinema City získal i Palace Cinemas, takže trhová mapa prevádzkovateľov sa v tomto roku opäť výrazne zmení. Najúspešnejším multiplexom (pozri – *tabuľka 2*) je CineStar v Ostrave, ktorý zatiaľ plne využíva málo konkurenčné prostredie v trefom najväčšom meste v ČR. Stereoskopické filmy i naďalej posilňujú pozíciu veľkoformátového kina IMAX v komplexe Flora, ktoré je v počte divákov na štvrtom mieste, ale podľa tržieb mu patrí dokonca bronzový stupeň. Medzi klasickými kinami (pozri – *tabuľka 3*) sa presadzujú pražské alternatívne orientované

sály Světozor a Lucerna. Všetkých päť kín v TOP 5 najnavštevovanejších klasických kín využíva výhody digitalizácie.

Celkovo filmoví distribútori ponúkli pre kiná 243 nových programov z 30 krajín sveta, 20 z nich malo charakter prenosov a záznamov alternatívneho obsahu, väčšinou opier a 7 filmov bolo k dispozícii iba vo formáte DVD. 25 filmov vyšlo v digitálnom formáte 3D a plných 67 ich malo 2D digitálne kópie (v roku 2009 ich bolo len 7). 100 vydaných filmov bolo z USA a 72 ich distribútori doviezli z európskych krajín.

tabuľka 2

TOP 5 – NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE MULTIPLEXY V ČR V ROKU 2010

kino	mesto	počet sál	počet predstavení	počet divákov	tržby [Kč]
1. CineStar	Ostrava	8	10 872	812 914	109 944 497
2. PC Nový Smíchov	Praha	12	22 284	734 163	102 444 515
3. PC Olympia	Brno – Modřice	10	13 114	632 275	88 418 165
4. CC IMAX Flora	Praha	9	15 418	549 480	93 012 611
5. CineStar – Anděl City	Praha	14	21 110	533 418	68 028 681

tabuľka 3

TOP 5 – NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE KLASICKÉ KINÁ V ČR V ROKU 2010

kino	mesto	počet sál	počet predstavení	počet divákov	tržby [Kč]
1. Světozor	Praha	2	3 034	116 718	11 259 199
2. Lucerna	Praha	1	1 260	82 816	5 460 814
3. Květen	Teplice	1	1 031	76 814	8 231 974
4. Centrál	Hradec Králové	1	949	70 762	4 096 015
5. Okno	Šumperk	1	851	69 097	5 981 645

Filmová tvorba

V roku 2010 bolo do kín uvedených 37 českých filmov (pozri – *tabuľka 4*). Ich žánrová a tematická pestrosť je značná, popri klasických hraných, dokumentárnych a animovaných filmoch vzniklo aj niekoľko ťažko uchopiteľných zvláštností. *Zitra se bude...* a *Hurvínek na scéně* sú vlastne na film adaptované divadelné predstavenia, napriek tomu v rámci Českého leva jeden figuroval ako dokument a druhý v hlavnej súťaži. *Hurvínek na scéně* bol zároveň prvým českým 3D projektom pre kiná a spolu s experimentom Jana Němca *Heart Beat* sa stal priekopníkom tejto technológie v Českej republike.

Variabilita, pestrosť, množstvo domácich vyrobených filmov spolu s ich postavením na trhu za uplynulý rok zaraďujú Českú republiku v Európe medzi najúspešnejšie krajiny. Preto sa dá len privítať iniciatíva Českej filmovej komory usporiadať nanovo Ceny českej filmovej kritiky. V roku 2010 bola ako najlepší film vybraná snímka *Pouta*, ktorá zvíťazila aj v kategóriách najlepšia réžia, scenár a Ondřej Malý získal cenu za herecký výkon. Za najlepší dokument bola vyhlásená *Katka* Heleny Třeštkovej. Aj Českého leva za najlepší film

získal producent Vratislav Štajer za *Pouta*, rovnako ako režisér Radim Špaček, herec Ondřej Malý, scenárista Ondřej Štindl a tiež kameraman Jaromír Kačer. Cenu za kameru od kritikov dostal Vladimír Smutný za film *Kuky se vrací*, no samotná Asociácia Kameramanov ocenila Alexandra Šurkalu za *Habermannův mlýn*.

tabuľka 4

PREMIÉRY ČESKÝCH A KOPRODUKČNÝCH FILMOV S ČESKOU ÚČASŤOU V ROKU 2010*

film	réžia	výroba	premiéra	distribútor
<i>Pouta</i>	Radim Špaček	Bionaut	4.2.2010	Bontonfilm
<i>Dážďová víla</i>	Milan Cieslar	Happy Celluloid	11.2.2010	Magic Box
<i>Katka</i>	Helena Třeštíková	Negativ	25.2.2010	Aerofilms
<i>Doktor od Jezera hrochů</i>	Zdeněk Troška	Farbyka	25.2.2010	Falcon
<i>Jarmareční bouda</i>	Pavel Dražan	Biokissfilm	4.3.2010	Film Europe
<i>Ženy v pokušení</i>	Jiří Vejdělek	Infinity	18.3.2010	Falcon
<i>Cinematapie</i>	Ivan Vojnár	Ivan Vojnár Film	8.4.2010	Artcam
<i>Mamas & Papas</i>	Alice Nellis	UFO Pictures	15.4.2010	Falcon
<i>Oko nad Prahou</i>	Olga Špátová	Simply Cinema	15.4.2010	Hollywood
<i>Český mír</i>	Filip Remunda	Hypermarket	6.5.2010	Bontonfilm
<i>Zítřka se bude...</i>	Jan Hřebejk	IN film	13.5.2010	Aerofilms
<i>25 to šedesátých alebo Čs. nová vína (1. diel)</i>	Martin Šulík	1.veřejnoprávní	13.5.2010	Cinemart
<i>25 to šedesátých alebo Čs. nová vína (2. diel)</i>	Martin Šulík	1.veřejnoprávní	13.5.2010	Cinemart
<i>Kuky se vrací</i>	Jan Svěrák	Biograf	20.5.2010	Falcon
<i>Hurvínek na scéně</i>	David Havel	Rolling Pictures	3.6.2010	Media Hotel
<i>Kajíněk</i>	Petr Ják	J.B.J.Film	5.8.2010	Hollywood
<i>Nebe Peklo</i>	David Čálek	HBO/Jacket Bros.	12.8.2010	Bontonfilm
<i>Největší z Čechů</i>	Robert Sedláček	Radim Procházka	26.8.2010	Bontonfilm
<i>Drnovické catenaccio</i>	Radim Procházka	Radim Procházka	2.9.2010	Film Europe
<i>Generace 60</i>	Peter Hledik	Cinemart	16.9.2010	Cinemart
<i>Román pre mužov</i>	Tomáš Bařina	IN film	23.9.2010	Bontonfilm
<i>Ležák 42</i>	Miloš Pilař	Triton-film	27.9.2010	Triton-film
<i>Habermannův mlýn</i>	Juraj Herz	Art Oko/KN Film	7.10.2010	Bontonfilm
<i>Argippo Znovuzrozený</i>	Dan Kraměš	Alpha Plus Pro	21.10.2010	Alpha Plus Pro
<i>Občiansky preukaz</i>	Ondřej Trojan	Total HelpArt	21.10.2010	Falcon
<i>Bastardi</i>	Petr Šícha	Pegasfilm	28.10.2010	Pegasfilm
<i>For Semafor</i>	Miroslav Janek	Hypermarket	4.11.2010	AČFK
<i>Prežiť svoj život</i>	Jan Švankmajer	Athanor	4.11.2010	Bontonfilm
<i>Piko</i>	Tomáš Řehořek	First Film	11.11.2010	Falcon
<i>Zachraňte Edwardse</i>	Dagmar Smrzová	Febio	15.11.2010	Febio
<i>Babička aneb jak to bylo doopravdy</i>	Pjeer van Eck	Martin Procházka	17.11.2010	Blues Film

film	réžia	výroba	premiéra	distribútor
<i>HLAVA-RUCE-SRDCE</i>	David Jařab	Cineart TV Prague	18.11.2010	Bontonfilm
<i>Tacho</i>	Mirjam Landa	2Landa	2.12.2010	Film Europe
<i>Nesvadbovo</i>	Erika Hníková	Endorfilm	9.12.2010	Cinemart
<i>Rodinka</i>	Dušan Klein	Bio Illusion	9.12.2010	Falcon
<i>Medvědí ostrovy</i>	Martin Ryšavý	Bionaut	16.12.2010	Bionaut
<i>Heart Beat 3D</i>	Jan Němec	Jan Němec Film	16.12.2010	Jan Němec Film

pozn.: * – filmy sú radené chronologicky podľa dátumu premiéry

Filmové festivaly a prehliadky

S filmovou distribúciou nie je spojené len bežné uvádzanie filmov v sieti kín, ale tiež množstvo medzinárodných, národných i regionálnych filmových festivalov a prehliadok. Najvýznamnejšou filmovou udalosťou je v Českej republike Medzinárodný filmový festival v Karlových Varoch, ktorý v roku 2010 ocenil Cenou za mimoriadny umelecký prínos svetovej kinematografii Juraja Herza a tak trochu kontroverznú osobnosť Nikitu Michalkova. Veľkú cenu Krištáľový glóbus získala španielska *Moskytiéra* režiséra Agustího Vilu a Zvláštnu cenu poroty si odniesol Jan Svěrák za film *Kuky se vrací*. Súťaž hraných filmov pre deti na MFF v Zlíne vyhral poľský film *Kúzelný strom* a súťaž hraných filmov pre mládež švédsky film *Sebbe*. České filmy tu tentoraz žiadnu cenu nedostali. Porota Festivalu českých filmov Finále Plzeň v roku 2010 ocenila ako najlepší film *Kawasakihno ruže* Jana Hřebejka. Aj v roku 2010 bola väčšina filmových festivalov a prehliadok veľmi priaznivo prijatá divákmi. Táto oblasť je už integrovanou súčasťou českej distribučnej scény. Pomáha udržať diverzifikáciu filmovej ponuky a umožňuje záujemcom o filmové umenie vidieť filmy, ktoré sa nedostanú do bežnej komerčnej distribúcie.

Na záver

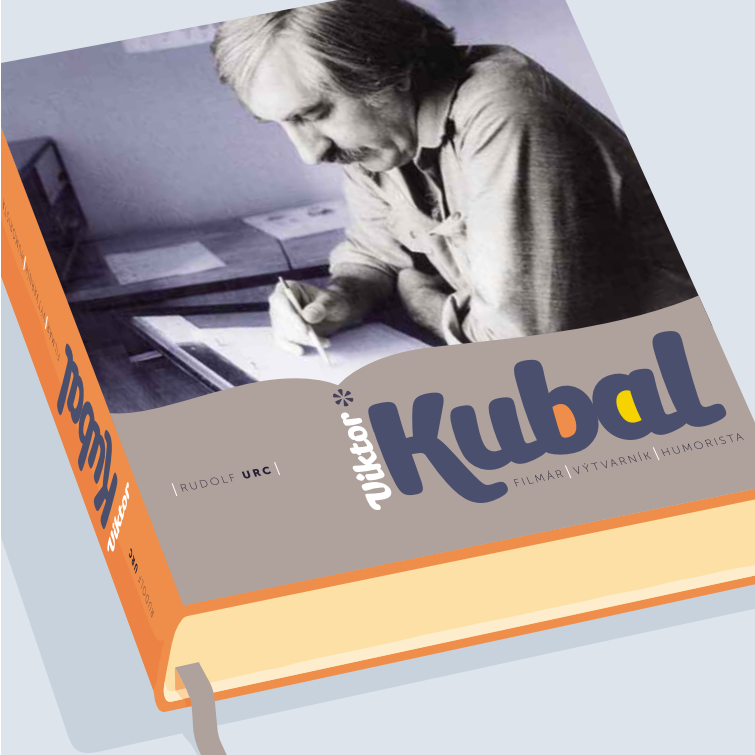
Rok 2010 bol pre českú kinematografiu veľmi dobrý, stúpol počet divákov v kinách, ktoré sa rozhodli investovať do inovácie technológií. Pomerne vysoké množstvo digitalizovaných klasických kín dokázalo po prvýkrát od nástupu multikín zvýšiť svoj tržový podiel. Situácia však nie je taká ružová. Na úspechu kín sa podieľa stále len niekoľko najatraktívnejších filmov. Nanovo digitalizované klasické kiná výrazne preferujú premiéry a zatiaľ plne nevyužívajú všetky možnosti diverzifikácie programu, ktoré digitalizácia umožňuje. Navše úbytok 35 mm filmových kópií bude zrejme rýchlejší, než sa pôvodne čakalo, a mnoho kín je na starej technológii stále úplne závislých. Pomerne rýchly rozvoj digitálnych kín pritom prináša aj niektoré technické problémy, pretože spôsob obsluhy i logistiky sa od klasickej filmovej distribúcie výrazne líši a nie vždy funguje dokonale technická podpora. To sú však zrejme len bežné ťažkosti rastu. Na druhej strane rok 2011 v porovnaní s tým predchádzajúcim zatiaľ rovnaké výsledky nedosahuje a prevádzkovateľov, ktorí investovali do novej technológie alebo sa na to pripravujú, ohrozuje avizované zvýšenie DPH. Dúfajme teda, že budúci rok nebude táto rekapitulácia príliš pesimistická...

Aleš Danielis

(autor pôsobí ako riaditeľ distribúcie spoločnosti Bontonfilm)

pozn. – filmy uvádzané v slovenskej distribúcii majú slovenský distribučný názov

Dňa 12. marca zomrel slovenský spisovateľ, prozaik, dramatik, dlhoročný filmár Adolf Lachkovič, ktorý začínal na Kolibe a počas svojho života vystriedal rôzne filmárske profesie ● Na 16. MFF vo Vilniuse, v hlavnom meste Litvy, ktorý sa konal od 17. do 31. marca, získal Dom Zuzany Liovej Zvláštne uznanie pre hercov filmu ● S referátom na tému Rudo Moric a film vystúpil dňa 22. marca v Stupave na Seminárii k nedožitému 90. výročiu narodenia tohto popredného slovenského spisovateľa pre deti a mládež filmový dramaturg a publicista Rudolf Urc ● Spravodajská televízia TA3 začala v marci vysielaf novú reláciu Kinofil. Relácia v týždňových intervaloch prináša pohľad na filmové novinky z domácej a svetovej produkcie a premiérová bola odvysielaná dňa 23. marca ● Dňa 30. marca odvysielala Dvojka RTVS v premiére film Mareka Šulíka *Diana, alebo Cesta do šoubiznisu* ● Animovaný film *Kto je tam?* Vandy Raymanovej získal na 3. medzinárodnom festivale filmov pre deti, ktorý sa konal od 5. do 11. apríla v Lucknow v Indii, cenu za Najlepší krátky animovaný film ● Dňa 6. apríla zomrela Emília (Milka) Tiršelová, rod. Majtánová, neteť Jána Závodného, ktorý daroval v roku 1970 SFÚ Bratislava americkú verziu filmu *Jánošík* z roku 1921. Niekoľko rokov sa venovala písaniu knihy o slovenských potomkoch a rodine Závodných, ktorej vydania sa, žiaľ, nedožila ● Dňa 7. apríla sa v bratislavskom Ex Café uskutočnilo premietanie filmov Mareka Šulíka *Chcela som byť matka* a Jara Vojtka *Povieme si to v nebi* z projektu *Nechcené deti po dvanástich rokoch*. Premiéra filmov sa konala na 2. festivale dokumentárnych filmov DOCsk v Košiciach ● V apríli sa v Slovenskom inštitúte v Moskve konali projekcie štyroch filmov dokumentaristu Pavla Barabáša. Tamajší diváci videli snímky *Carstenz – Siedma hora*, *Tajomné Mamberamo*, *Pururambo* a *Amazonia Vertical*.
pripravila (sim)

RUDOLF URC: VIKTOR KUBAL FILMÁR – VÝTVARNÍK – HUMORISTA

Kniha je monografickou a historiografickou prácou o živote a diele výtvarníka, karikaturistu, scenáristu, animátora a režiséra Viktora Kubala. Táto jedinečná osobnosť slovenskej kultúry obsahovala množstvo aktivít a svojím dielom prepojila umenie karikatúry, grafiky a oživenej kresby. Štúdia je výsledkom mnohoročného osobného priateľstva a dramaturgickej spolupráce Rudolfa Urca s majstrom Kubalom.

„Práca Rudolfa Urca je šťastnou symbiózou pohľadu povolaneého odborníka a zároveň svedectva vnímavého pozorovateľa. Dlhé roky bol Kubalovým dramaturgom i priateľom, pozorne si ukladal do pamäti aj na papier debaty s ním. Pri čítaní jeho textu oživa nielen Kubal-tvorca, ale i Kubal-človek so všetkými túžbami, názormi a pochybnosťami.“ [Kornel Földvári]

V predaji vo vybraných slovenských kníhkupectvách a v predajni SFÚ Klapka.SK za 17,50 Eur.

Predajňa Slovenského filmového ústavu Klapka.SK
Grösslingová 43, 811 09 Bratislava 1
tel.: +421 2 5263 0642, klapka@klapka.sk, www.klapka.sk

NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE

(apríl 2011)

KNIŽNÉ PUBLIKÁCIE

1. Renáta Šmatláková – Martin Šmatlák: *Filmové profily* (SFÚ, Bratislava)
2. kol. autorov: *Interpretácia a film* (ASFK v spolupráci so SFÚ, Bratislava)
3. kol.: Béla Balázs – *Chvála filmového umenia + DVD Drak sa vracia* (ASFK v spolupráci so SFÚ a VŠMU, Bratislava)

AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. 2-DVD *Martin Slivka – Výber z tvorby* (ASFK v spolupráci so SFÚ, Bratislava)
2. DVD *Slivka v sieti*, r. Štefan Uher (SFÚ a Petit Press, Bratislava)
3. DVD *Ružové sny*, r. Dušan Hanák (SFÚ a Petit Press, Bratislava)

kalendárium

premiéry

distribúcia

rozhovor

publikácie

téma

filmové novinky

festivity

recenzia

profil

ohlasy

rebríčky a jubileá

programy

vybraných

premiérových kín

a filmových klubov

na miestach:

kníhkupectvá:

Artforum

Ladon, s.r.o. –

kníhkupectvo Alexis

Bene Libri – Modul

Svet knihy –

prevádzka Obchodná

filmové kluby,

kiná a artkiná:

A4 – nultý priestor

Mladosť

FK Naoko Trnava

FK Univerzita Nitra

Kino Fontána

Piešťany

Kino Junior Levice

Kino Scala Prešov

Kino Strojár Martin

Slovenský filmový

ústav – Klapka.sk

Divadelný ústav –

Prospero

vrátnica VŠMU

**SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV**
SLOVAK FILM
INSTITUTE

ISSN 1335-8286

9 771335 828003

Film . SK je evidovaný MK SR pod ev. č. EV 947/08